

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului“, Sibiu

Foaie politică Apare în fiecare Duminecă.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oră
12 bani, a treia-oră 10 bani.

Sborul lui Vlaicu amânat

pe Duminecă în 11/24 Septembrie 1911.

Din cauza timpului nefavorabil, care s'a kisat Dumineca trecută și în zilele următoare asupra Sibiului și jur, îndrăznețul și iubitul fiu al națiunii române, Vlaicu, nu și-a putut face sborul, ce cu atâta dor a fost așteptat de întreagă suflarea românească din Sibiu, Mărginime și Țara Oltului.

Și venise atâta lume românească în orașul nostru, cum de mult nu s'a mai fost văzut! A fost destul, ca să se vestească, că Vlaicu va sbura în această Duminecă — și poporul nostru a pornit cu totul, ca să-și arete stima și dragostea, ce o poartă față de istețul fiu de țaran, care azi face cinste poporului său.

Dar această dragoste a trebuit să rămână, pentru moment, înăbușită în inimile atâtor zăci de mii de oameni — din cauza timpului ploios.

Din cauza aceasta te durea sufletul văzând atâta lume, care venise cu un dor însetat, ca să vadă pe Vlaicu în sbor, ca să vadă pe acel fiu al națiunii române, care azi stăpânește văzduhul ca o pasere măiastră.

În urma ploii, care a început Duminecă la 2 ore după amiază, sborul s'a amânat pe Dumineca viitoare în 11/24 Septembrie, la 4 ore după amiază.

De aceea, acum ne adresăm din nou fraților noștri din Sibiu și jur, cum și din întreaga Mărginime până în Țara Oltului, punându-ne la inimă, ca pe Duminecă viitoare să nu pregete a veni din nou la Sibiu, unde avem rara ocaziune de-a ne arăta dragostea și iubirea față de un cap atât de iscusit, eșit din sânul națiunii noastre.

Multe oboseli și cheltueli pe drumuri supoartă oamenii noștri. Iar astfel fiind, suntem de credință, că nimenea dintre cei veniți Dumineca trecută, nu se vor trage înapoi de-a veni din nou.

Ba din contră, vor aduce cu mult mai mulți Românași de-ai noștri. Și asta e de lipsă. Prin așa ceva se arată doar lumii, că Românul nu cruță — când e la adecă — nici osteneală, nici banii de drum, pentru acela care merită.

Iar Vlaicu merită ca să-i arătăm cea mai mare iubire și dragoste. El este azi acela, care face cinste numelui de Român atât în fața concetățenilor străini, cari locuiesc împreună cu noi, cât și în fața străinătății afară de hotarele țării noastre.

De aceea nici un Român de dai Doamne, din Sibiu și din toate împrejurimile noastre, să nu lipsească dela sborul lui Vlaicu, care se va ținea Dumineca viitoare în 11/24 Septembrie, dela 4—6 după amiază, pe locul de exerciții militare din Sibiu.

Învățătorul nostru.

Am zis în numărul trecut, că *învățătorul e școala*. Inzadar se va fi străduit oamenii să ridice pentru școală un palat mândru, înzadar se va fi îngrijit comitetul parohial, scaunul școlar, eforia școlară să provadă școala cu tot ce e de lipsă, — dacă învățătorul nu va fi la culmea chemării lui, toate sunt zadarnice. Poate să aibă omul cele mai minunate unelte de măsărit de pildă, dacă n'a învățat meseria și nu are atragere spre ea, nu va fi în stare să facă nici un scăunel cu picioare strâmbe.

Așa și cu învățătorul. El încă trebuie să fi învățat bine și cu trageră de inimă tot ce trebuie unui om, care să hotărește pentru munca grea de-a lumina sufletele a sute și mii de oameni, și încă în timpul, când sufletul omenesc e mai primitiv și de bine și de rău. Oamenii își vor deschide deci bine ochii, când e să aleagă pe învățătorul, căruia își încredințează pe mulți ani copii lor, și se vor lua, când e vorba de un învățător începător, după atestatele lui, iar când e vorba de unul cu mai mulți sau mai puțini ani de slujbă, după aceeace au aflat despre el dela oameni vrednici de credință din comuna, unde a servit. Convinși odată, că a fost bun, și alegându-l, apoi să-i și pună la îndemână toate mijloacele, de cari are lipsă, pentruca, fără grije de năcazurile zilnice, să se poată pune cu trup cu suflet în slujba frumoasă a creșterii neamului, slujbă, pentru care avem pilda înaltă și dumnezească a Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Oameni suntem cu toții și năcazurile sunt totdeauna o mare pedecă pentru îndeplinirea unei slujbe așa de grea, cum e dascălia. În sarcina învățătorului punem o muncă așa de mare, încât ceice nu-l ajută în partea materială și nu-i dau cinstea cuvenită săvârșesc o adevărată crimă nu atât față de el, cât față de proprii săi copii.

Imprejurările grele din ziua de astăzi au făcut din munca învățătorului român conștientios un adevărat martiriu (mucenicie). Incolțit de organe, cari sunt puse să îndeplinească dispozițiunile unei legi barbare, căci tinde la nimicirea culturii noastre naționale, el trebuie pe deoparte să satisfacă acestor dispozițiuni (să împlinescă acele porunci), căci nu ne putem împotrivi unei legi votate de parlamentul țării și sancționate de Monarh, pe de altă parte el trebuie să îndeplinească și o altă lege, legea neamului său, care-l îndatorează să crească copiii încredințați lui în frica lui Dumnezeu, în dragostea și ascultarea legii românești și în iubirea nețărnută a neamului, din care face parte, cu toate datinile,

obiceiurile, portul și mai presus de toate limba lui.

Tocmai pentru a zădărnici creșterea națională, legea, de care am pomenit mai sus, a răpit din timpul de școală atâtea ore pentru lucruri străine, netrebuincioase nici pentru viața de acum, nici pentru cea mai de-apoi, încât pentru creșterea religioasă și națională românească a rămas prea puțin timp și și în timpul acesta învățătorul mai slab de fire nu cutează să facă mai mult, nu cumva să-și atragă furia organului, care e mai mult un spion decât un îndrumător al muncii lui.

Pentru a zădărnici cel puțin în parte înstăpânirea răului, învățătorul român — fie confesional, fie comunal, chiar și cel dela școala de stat — își va croi un plan bine chibzuit pentru munca lui în școală și afară de școală.

Dat fiind numărul scăzut al orelor pentru limba română, învățătorul își va pregăti lecțiile ce are să le predea, cu cea mai mare îngrijire, pentruca să nu peardă în clasă nici un minut din timpul prețios și așa de scump. Va alcătui lecția îndeosebi la Istorie, Limba română, Geografie (Geografia tuturor ținuturilor locuite de Români) și Cântări astfel, încât să cuprindă tot ce e de lipsă pentru cultivarea limbii românești și pentru deșteptarea și întărirea sentimentelor naționale. În lecțiile acestea își va pune tot sufletul său de Român și se va folosi de toată îndemânarea metodică a unui bun dascăl.

Se va feri apoi ca de foc de-a face pentru materiile străine de o școală primară mai mult decât cere legea. Consistoarele noastre au publicat programa școalelor primare, în ea se spune, până unde poate și e silit să meargă învățătorul. Va face deci atât cât cere legea, explicată de autoritățile noastre confesionale naționale, pentruca și astfel să dovedim, că suntem cetățeni vrednici ai patriei noastre și că așteptăm cu răbdare, ca cei chemați ai noștrii, împreună cu națiunea română, să lucreze pe căi legale și pașnice pentru schimbarea unor legi nedrepte, barbare, căci lovesc în cultura neamului nostru, și prin aceasta și în cultura omenimii.

Îndeosebi să se lapede cei fricoși de părerea, că având ajutor dela stat, ei nu mai sunt în slujba poporului român, ci în a altui popor. Ungaria nu e a unei singure naționalități, și chiar după legea întărită de domnitorul nostru în anul 1868 a naționalităților maghiară, română, slovacă, germană, sârbă și ruteană. Prin urmare ajutorul sărăcăcios, ce ni-l dă statul pentru școalele noastre, e ban câștigat cu sudoarea poporului român și nici a zecea parte din ceace

dăm noi Românii în formă de dări și aruncuri nu se întrebunțează pentru trebuințele noastre, cum ar cere dreptatea și cum vedem, că se face c'o altă naționalitate privilegiată din patria noastră.

Învățătorul nostru nu e ertat însă să fie numai în școală învățător, ci și afară de școală. În împrejurările triste, în cari trăiește neamul nostru, munca învățătorului român afară de școală (activitatea extrașcolară) are o însemnătate tot așa de mare, ca și cea din școală. De aceea învățătorul, care crede a-și fi îndeplinit chemarea făcându-și numai lecțiile între cei patru pereți ai școlii în timpul hotărât de orarul școlii, e numai jumătate învățător.

El trebuie să fie începătorul sau lucrătorul împreună cu preotul român la înființarea tovărășiilor economice, chemate să desvolte și să întărească bunăstarea materială a poporului nostru. El va da cea mai bună dovadă, că e învățător român, lucrând cu tot dinadinsul, ca în comuna, unde muncește, să fie cât mai mulți oameni înscriși ca membri ajutători la Asociațiunea noastră, care revarsă asupra poporului biblioteca ei populară, întăritoare a sentimentelor dragostii de lege și de neam. Datori mai sunt învățătorii noștri să facă o propagandă viie, pentruca toți țărani noștri cărțurari, pe lângă cărțile din biblioteca Asociațiunii, să aibă fiecare și câte o foaie populară națională, de cari avem mai multe acum. Foile noastre populare naționale sunt chemate mai ales acum să întregescă în privința creșterii naționale aceeace școala nu e în stare să facă. Ele îl scutesc pe învățătorul român și dela datoria, primejdioasă în anumite împrejurări, de-a face și pe învățătorul politic al poporului, rămânându-i numai sarcina de-a explica, când e de lipsă, ceva neînțeles pentru popor. Când toți învățătorii noștri vor îndeplini și datoria aceasta de-a răspândi foile populare naționale, presa noastră va ajunge la o astfel de dezvoltare și poporul la o astfel de cumințenie politică, pricepere într'ale economiei și bogăție de cunoștințe pe toate terenurile, încât o să ne pizmuească celelalte neamuri.

Nu cerem dela învățătorii noștri să facă pe oratorii politici, nici să se prea expună, când e vorba de demonstrațiuni politice, căci prin aceasta ar putea zădărnici munca intra- și extrașcolară arătată mai sus. Dacă vor lucra însă fiecare în modul arătat, ei s'au făcut vrednici de recunoștința neamului nostru și numele lor va fi veșnic pomenit ca al celor dintâi și mai aleși lucrători la clădirea edificiului culturii naționale românești. Așa să fie!

Alegerea dela Ighiu. Prin cercetarea Curții din Cluj s'a constatat, că la alegerea din Ighiu, unde candidatul nostru, dl Dr. Alex. Vaida a căzut numai cu un vot față de Jidanul Farkas, s'au făcut mișelii. Anume s'au aflat, că acesta a avut multe voturi câștigate prin înșelăciune, și anume au „votat pentru el unii morți de mai mulți ani, alții cari erau de mult în America, un negustor bancrot, un surdomut, iar patru inși nu se aflau în ziua alegerii în oraș. — În urma acestora, alegerea va trebui nimicită, iar Curia va fi silită să declare de ales pe dl Dr. Vaida.

Dacă s'ar fi căutat mai bine, s'ar fi găsit nu zeci, ci sute de voturi cum-părate dela mișei, cari și-au vândut sufletul și cinstea de Român.

Pentru „Deșteaptă-te Române“. Într'o cafenea din Făgăraș, unde cântă muzica lui Rusu, petreceau mai mulți ofițeri dela regimentul 31 din Sibiu, veniți cu prilejul manevrelor acolo. Intre ei eră și ofițerul în rezervă, Românul Dr. C. S. Acesta poruncește muzicii să cânte „Deșteaptă-te Române“. Nici n'a răsunat strofa dintâi, și iată cinci polițiști, cari cer să nu mai cânte, căci „Deșteaptă-te Române“ ar fi oprit. Românul îi scoate afară și eșind după ei, cei 5 polițiști se aruncă asupra lui, ca să-l aresteze. Ofițerul scoate sabia și-l culcă pe un polițist la pământ. În luptă perde un deget. Apoi se prezintă la poliție, unde spune, că pentru el, ca și pentru orice Român, „Deșteaptă-te Române“ e imnul sfânt al neamului român și-l va cânta și de-aici înainte.

Fapta polițiștilor din Făgăraș a fost o necuviință. Procurorii au oprit *textul* (cuvintele) imnului, dar nu melodia, care o cântă muzicile militare și care s'a cântat și la Blaj ascultată fiind în picioare de toți Românii adunați acolo în frunte cu arhieriei noastre și fiind de față comitele suprem al comitatului Albei-de-jos.

Nou ministru de războiu. Zilele de ministru ale generalului Schönaich sunt numărate. Atâta a făcut pe placul guvernelor din Budapesta și mai ales pe al kossuthiștilor, încât Moștenitorul tronului n'a mai putut răbdă și s'a pus cu toată puterea, ca acest spărgător al unității armatei austro-ungare să fie înlăturat dela ministerul de războiu al monarhiei noastre. Strădania Principelui de coroană a fost încununată de izbândă, căci Schönaich va pleca în curând din postul său. (Pe când aceste rânduri vor fi cetite de lumea mare se poate că noul ministru va fi deja numit din partea Maiestății Sale). În locul lui Schönaich va veni, dupăcum se spune până acum, generalul Auffenberg, care de altminteri nu știe o boabă ungurește, cu toatecă a fost și comandantul pieții din Györ (Ungaria). Schimbarea aceasta ar fi o palmă pentru obraznicii din Pesta. Pe noi ne bucură mult.

Cum se fură vremea în dietă. De când s'au început desbaterea reformelor militare, s'au ținut 45 de ședințe. În 27 din aceste ședințe nu s'au vorbit însă despre legile militare, ci deputații și-au bătut joc de banii cei mulți, ce-i capătă, și de alegătorii lor, cerând mereu la votări nominale pentru fleacuri și făcând interpelări tot pentru fleacuri. S'au făcut adecă preste o sută de votări nominale și preste 40 de interpelări. Și când ne gândim, că o parte dintre deputații aceia, cari perd vremea acolo, sunt trimiși și cu voturi românești!

Cerșitorie rușinoasă. Pentru Kultur-Egyletul din Cluj iară au pornit la cerșit cu blidul. Comitele suprem din comitatul Solnic-Dobâca a cerut adecă dela primăriile comunale, ca să înscrie comunele ca membri la aceasta societate, care lucrează pentru nimicirea noastră. După cum află „Gazeta Transilvaniei“, comuna Mintiul Gherlei s'a și înscris, dar a hotărât să se înscrie totodată și la Asociațiunea noastră.

Comunele noastre politice nu pot fi silită să dea nici un ban chiar pentru Culturegyleturi, în schimb sunt datoare să sprijinească Asociațiunea noastră, care e pentru cultura națională a poporului român. Asta trebuie spus și fișpanilor, când se obraznicesc cu porunci nelegiuite.

„O reuniune română de învățători perdută“. În legătură cu știrea dată de noi în numărul trecut despre înscrierea „Reuniunii învățătorilor români sălăgeni“ ca membru în una ungurească, aflăm, că în adunarea dela Santău s'a hotărât totodată, ca asupra acestei propuneri să se mai gândească comitetul central. Prin urmare înscrierea nu e încă făcută și sperăm, că membri comitetului și autoritățile superioare bisericești-școlare își vor ști face datoria, ca să nu se întâmple o astfel de rușine. Noi Românii n'avem ce căuta în tovrășia străinului.

Serbările Ligii Culturale.

Tăria poporului român o face *unitatea lui sufletească*. Fie el tăiat prin oricâte granițe politice, acestea sunt un lucru meșteșugit, care nu poate să-l oprească a se simți *una*, când e vorba de-a-și realiza idealul comun. Unitatea aceasta sufletească se poate pregăti și întări numai prin cultivarea limbii naționale în biserică, școală și în gazetele naționale. Aceasta se știe de mult, de aceea și vedem pe dușmanii de pretutindeni ai neamului nostru încercând să lovească în biserică, școala și presa noastră națională. Ei știu prea bine, că schimonosindu-ne legea, răpindu-ne școala românească și omorându-ne gazetele, Românii născuți și crescuți într'o astfel de vreme n'o să mai poată fi cu trup și cu suflet Români, ci vor fi niște ființe fără nici o vlagă sufletească, cari, ca și Țiganii, se vor alătură azi la un popor, mâne la altul, după cum va fi și stăpânirea. Cum însă noi suntem un popor mare, care avem și regatul nostru liber, iar în țările cu stăpânire străină trăim între popoară, cari nu se pot asemăna cu noi în privința trecutului nici a însușirilor mari sufletești, ar fi o adevărată crimă nu numai față de noi înșine, ci chiar față de neamul omenesc, dacă ne-om lăsa să slujim ca gunoier de îngrășat pentru ogorul neamurilor venetice pătrunse pe pământul Daciei noastre.

În lupta de apărare contra cutropirii străine avem și sprijinul fraților noștri din România liberă, care de mult încă au înființat o mare societate numită *Liga pentru unitatea culturală a tuturor Românilor*, având de scop principal ajutorarea așezămintelor noastre culturale: biserică, școală și presa. Ea mai urmărește încă ceva: apropierea cât mai mare între fiii răslețiți ai neamului românesc. De aceea a întocmit și serbările cele mari dela 28, 29 și 30 August.

Scopul și l-a ajuns și conducătorii Ligii pot fi mândri de rezultatul frumos. Cu toatecă timpul de pregătire a fost scurt, au reușit să dea celor preste o sută de mii de Români — mai ales țărani, preoți, învățători — strânși la un loc și petrecere pentru ochi, dar și hrană înălțătoare pentru sufletul românesc.

Raportul nostru din numărul trecut îl întregim cu câteva amănunte.

În ziua dintâi, dl profesor universitar *Dumitru Onciul* a salutată, la Arenele Romane, pe Românii sosiți de pretutindeni, zicând între altele:

„Bine ați venit iubiți frați și scumpe surori de preste hotară! Bine ați venit dela Tisa și dela Nistru, de preste munți, de preste Molna (Bucovina), de preste Prut (Basarabia) și de preste Dunăre (Sârbia,

Bulgaria și Turcia)! Bine ați venit din toată țara, dela Severin până la Dorohoiu! Din Câmpia Turzii cea sfințită cu sângele eroului martir al ideii unității naționale; de pe Târnave, unde acum două săptămâni o măreață manifestare a culturii naționale a încălzit inimile românești de pretutindeni; din Țara Oltului, cu care ne unește amintirea unor legături seculare; din dulcea Bucovină, mormânt de eroi și mândrie românească, parte ruptă din trupul vechii Moldove; de pretutindeni, unde sună limba dulce și străbună, bine ați venit!

„Și întorcându-vă la vetrele voastre, spuneți fraților de-acolo, că o țară frumoasă, liberă și independentă, un regat mândru condus de un înțelept și glorios Rege, un regat, care este și trebuie să fie mândria și sperarea neamului românesc întreg, v'a primit cu brațe deschise și îmbrățișare frățească. Spuneți, că o cultură românească crește și înflorește aici, o cultură, al cărei soare, ce se înalță e merit să trimită razele sale de lumină, de căldură și de viață preste tot pământul românesc. „Spuneți și propovăduiți dragostea, ce unește frați de un sânge, de o limbă și de o lege, spuneți și propovăduiți credința în puterea de viață a acestui neam, sperarea în viitorul României. Cu dragostea, cu credința, cu sperarea, ce ne însuflețește, vă zic: Bine ați venit!

Trăească România!

Trăească Neamul Românesc!“

E greu de-a face o descriere a tuturor celorce s'au făcut și s'au văzut la aceste serbări mărețe. Parcul Carol (grădina expoziției) cuprinde în aceste trei zile mărețe preste o sută de mii de suflete, adică câte suflete sunt în Sibiu, Brașov și Cluj împreună! Petrekerile și reprezentațiile erau astfel împărțite, încât și oamenii să se poată împărți, căci nicăiri nu încăpeau deodată nici a zecea parte din publicul adunat.

A fost frumoasă *expoziția de țesături* naționale, unde s'au împărțit în două rânduri premii pentru cele mai frumoase porturi. Noi cei de dincoace de Carpați n'am putut lua parte cu obiecte la aceasta expoziție, căci timpul a fost prea scurt.

Frumoasă a fost și *expoziția istorică* a dlui Nicolaie Iorga, care citia și explica singur țăranilor hârțile și cărțile bisericesti cele vechi.

La *Cabaretul artistic*, unde declamau cei mai buni artiști ai Teatrului Național, lumea a avut prilej să guste niște plăceri, pe cari noi cei din afară de București nu le găsim.

Ceeace a încântat însă mai mult publicul, a fost *Povestea Neamului și Asaltul dela Grivița*.

În *Povestea Neamului* ni s'au arătat părțile mai însemnate din istoria Românilor. La început venia o ceată de Daci și Dace, în frunte cu Decebal călare. Apoi venia oștirea romană condusă de împăratul Traian. Acestora le urma Goții și Hunii, popoarele barbare, cari au năvălit în Dacia. Iată pe Dragoș Maramurășanul cu ceialaltii Maramurășeni ai lui descălecând Moldova, Mircea-cel-Mare, biruitorul Turcilor, Ștefan cel-Mare al Moldovei, Mihaiu Viteazul. Iată pe Cuza, celce a desrobit pe țăranii din România, a alungat pe Greci din mănăstirile românești și a fost întâiul domnitor al României unite. Toate aceste grupuri erau îmbrăcate în haine întocmai cum erau cele

de pe vremurile, când au trăit acei oameni.

Înainte de-a porni cetele din *Povestea Neamului*, dl *Zelea Codreanu* a ținut o conferință însuflețitoare despre neamul românesc. În altă seară dl *Teodor Popescu*, ofițer, a vorbit despre luptele dela Plevna, arătând la un cinematograf, cum s'au întâmplat toate. Atâta suflet a pus în vorbirea lui, încât mulți ochi s'au umplut de lacrimi, lacrimile mândriei pentru faptele mari ale feciorilor noștri români.

Asaltul dela Grivița a fost făcut cu soldați români. Tunurile bubuiau, puștile trosnau, un fum gros acoperia partea aceea a parcului. Se'nțelege, că totul s'a făcut cu focuri de artificii. Între zecile de mii, cari priviau cu groază și mândrie totodată, erau o mulțime de țăranii veterani, cu piepturile acoperite de medaliile, ce și le-au câștigat la Plevna.

Pretutindeni muzici militare, muzici naționale, dulapuri (dăinușuri), călușei. De pe stâncile din fața Palatului Artelor cântă ciobani din Vrancea Moldovii doine duioase din caval și buciom... Cântece de coruri răsună, frumoase mai ales ale corului de copii din Azuga, pe lac umblă luntri, din niște găuri răsună urletul urșilor și al lupilor, și preste toate priveghează turnul dela cetatea lui Vlad-Țepeș.

N'au fost numai serbările acestea, de cari s'au bucurat oaspeții. Bucureștii singuri sunt o expoziție pentru Românul, care vine din depărtare aici. Cine n'a admirat frumosul Muzeu Național dela Universitate, în fața cu statuiele lui Mihai Viteazul, Gheorghe Lazăr și Eliade Rădulescu? Dar Muzeul zoologic și cel etnografic dela Șosea? Toată lumea a trecut pe Calea Victoriei, ca să vadă unde șede înțeleptul Rege Carol I. al României și Regina Elisabeta, mama iubitoare a țăranului român.

Și-acum de încheiere un cuvânt de mulțămă și o rugare cătră mai marii Ligii. Ne-ați făcut o bucurie nespūsă, înlesnindu-ne venirea acolo, unde e centrul neamului românesc și al culturii naționale române. Vă mulțumim pentru asta, domnilor Nicolaie Iorga, Virgil Arion, T. Popescu și la toți tinerii, cari ați ostenit întru aceasta. Mulțumim și dlui ministru Barbu St. Delavrancea, că ne-a înlesnit călătoria, ieftinindu-ne biletele pe calea ferată. Ne-am dedulcit însă de frumusețea celorce ni-ați dat, de aceea Vă rugăm frumos: mai dați-ne prilej să venim acolo. Faceți, ca din trei în trei ani, fie și din cinci în cinci ani, să ne putem întâlni, noi țăranii Ardealului, ai Bănățului și ai Țării-Ungurești cu frații noștri țăranii din România. Au fost prea frumoase zilele acestea, prea înălțătoare de suflet, și le-am vedeà bucuros repetându-se.

Rap.

De-ale Kultur-Egyletului din Cluj.

În anul 1885, nemeșii scăpătați din Ardeal și cu bunii lor prieteni, Jidani și jidăniții, au înființat o societate, pe care au numit-o Kultur-Egylet, adică reuniune culturală, cu toată scopul ei e tocmai nimerirea culturii naționale a Românilor. În curând au strâns bani mulți, mai ales prin jaf, căci parte mare din slujbașii Ardealului s'au pus în serviciul ei, siluind comu-

nele românești și comitatele din Ardeal să se înscrie, parte ca membri, parte aruncând dări grele pe locuitori numai ca să se mărească fondurile acestei societăți potrivnice culturii naționale românești și prin aceasta culturii omenirii preste tot.

Kultur-Egyletul acesta susține grădini pentru copii mici, școale primare, înființează biblioteci pe la orașe și sate, ajută scrieri șoviniste și pline de minciuni, lucrează pentru maghiarizarea numelor celor ticăloși și pentru maghiarizarea vechilor nume românești ale comunelor și munților, ai căror stăpâni am fost, suntem și vom fi totdeauna noi. Lucrează cu ajutorul băncilor jidovești contra băncilor noastre naționale. S'a pus în legătură cu fabrici jidovești, cărora le-a permis să pună numele Kultur-Egyletului pe mărfurile lor, în schimb însă să-i dea lui o parte din câștig. Cea mai murdară muncă a săvârșit-o însă lucrând pentru colonizarea tuturor hărnicișilor pe pământul care după drept și dreptate ar trebui să fie al Românilor și *va fi*, când va suna ciasul. Colonizările acestea, apoi năvălirea Jidanilor în Ardealul nostru nenorocit au făcut, ca numărul Maghiarilor (a se înțelege aici și Jidani) a ajuns să fie de preste 33 la sută din populațiunea Ardealului.

Averea acestei reuniuni, protivnice culturii și protivnice drepturilor noastre, este de multe milioane, câștigate în parte în modul arătat mai sus.

Kultur-Egyletul și-a ținut zilele trecute adunarea generală la Cluj, de aceea am dat amănuntele de mai sus. Ele n'au să ne sperie, căci un mic vânt de dreptate, care trebuie să sufle mai curând sau mai târziu, va risipi așezămintele făcute pentru asuprirea noastră, cum se risipește fumul de fața focului. Cele spuse ne vor fi un îndemn mai mult să ținem cu toată tăria sufletului nostru cinstit, creștinesc și român, la Asociațiunea noastră, la biserica și școala noastră, la cartea și gazeta românească și să ne ferim ca de ciumă de tot ce e străin. Căci la adunarea din Cluj s'a văzut din nou, că societățile jidano-maghiare lucrează la maghiarizarea noastră. A spus-o verde fostul fișpan Falușsy, care zice, că Maghiarii sunt datori să ne maghiarizeze pe noi Români. Paște murgule...

Lupta în comitate.

În congregațiunea extraordinară a *comitatului Arad* încă s'au desbătut asupra cunoscutei adrese a orașului Vârșeț, care cere combaterea obstrucțiunii din dietă și introducerea votului universal, egal și secret.

Primnotarul *Schiell* propune, să se voteze guvernului încredere, să se lărgească dreptul electoral, avându-se în vedere dezvoltarea istorică, *interesele naționale (ale Maghiarilor și Jidanilor)* și *gradul de cultură* (știința de carte) a populațiunii. Obstrucția să se condamne.

Dl *Vasile Goldiș* propune să voteze neîncredere guvernului, care are o dietă eșită din alegeri făcute prin cumpărarea sufletelor și prin cele mai mari nelegiuiri, așa că nici după legea electorală de astăzi nu reprezintă voința țării. În privința proiectelor de legi militare propune, ca să se ceară îndepărtarea lor dela ordinea zilii, căci prin ele se încarcă sarcini nouă în cărca cetățenilor, afară de aceea în ele își bat joc de limba românească. Ce privește

obstrucția, Românii știu, că ceice o fac n'o fac din dragoste pentru popor, ci ca să ajungă ei la putere și să continue politica barbară de asuprire a naționalităților nemaghiare. Propune în sfârșit să se ceară legea electorală pe temeiul votului universal, egal, secret și pe comune, iar cercurile să se alcătuească după naționalități.

Până a vorbit dl Goldiș, s'au auzit mai multe mugete și ragete contra limbii românești. Acestor urlători le-a răspuns cu vrednicie dnii Dr. I. Marșieu, Dr. C. Iancu și V. Goldiș.

Majoritatea mamelucilor a primit propunerea comisiei administrative.

Ce scriu alte gazete?

„Tribuna“ (Arad). Guvernele ungurești, în loc să ne dea puțința să creștem generațiile noastre tinere în ogorul adevăratei culturi, în loc să ne dea voie să scoatem din școalele noastre sătești caractere de oameni, ne tâmpesc copiii cu învățarea limbii ungurești. Revizorii (inspectorii) noștri școlari nu cercetează, doar, ce progrese au făcut micile noastre mlădițe în interpretarea dreaptă a datorințelor față de deaproape și societate, nu, căci revizorii noștri școlari au aspră poruncă să se intereseze întrucât satisfac băieții noștri poruncii din legea lui Apponyi, care cere ca „după terminarea școalelor primare copiii să vorbească și să scrie corect“ limba viteazului Arpad. Și tot guvernele ungurești nu aduc nici o lege, prin care să închidă crâjmele cel puțin Dumineca. Dimpotrivă. Guvernele ungurești țin prin ministerul lor de interne o mulțime de cereri de-ale țăranilor noștri, cari cer închiderea birturilor, le țin vreme îndelungată nerezolvite, ca să nu strice prietenia cu crâjmarii, cei mai puternici sprijinitori ai lor. Iar crimele, e constatat, sunt în cea mai mare parte rezultatul lipsei de cultură și — aceasta mai ales — rezultatul beuturilor, cari tâmpesc mintea și zdrobesc cu desăvârșire moralul omenesc.

În fața acestor împrejurări negrăit de triste, datoria noastră este să încercăm cu toate mijloacele stârpirea deplină a cauzelor, cari produc aceasta rușine a poporului nostru. Preoții și învățătorii sunt datori să înființeze în toate părțile reuniuni de temperanță și abținere, ei sunt chemați să predice la toate ocaziile împotriva alcoolismului (beției) și să constrângă reprezentanțele sătești să închidă crâjmele cel puțin Dumineca.

„Gross-Österreich“ (Viena). Prin serbările cele mari dela Blaj, unde Românii s'au dovedit ca o tabără unită naționalicește — dela vlădică până la opincă — cercurile maghiare au fost surprinse cu totul și, lucru curios, în loc să înceteze, față de faptul împlinit, cu politica lor de până acum, care nu mai poate dăinu, se aud voci, cari cer o apăsare cu putere brutală a spiritului cultural național român, care s'a trezit. „Budapesti Hirlap“ și „Pesti Hirlap“, sau nemeșimea și jidănimea, cer o politică de maghiarizare mai întetită în școalele de orice fel și înlocuirea instituțiilor create de Asociațiunea română prin unele maghiare. Bine, oamenii aceștia au orbit cu totul? Nu vor ei să vadă odată cu capul, că manifestațiunile naționale ale Românilor în Blaj au fost expresiunea unei energii izbucnite cu putere mare, care nu mai poate

fi înfrântă prin nici un mijloc? N'au auzit ei din vorbirile arhierilor, ale bărbaților politici și ale celor mai însemnați literați vâjăitul unei conștiințe de sine naționale, care nu se va lăsa nici când de aceea ce câștigat cu multă osteneală? Nu le vedesc lor sutele de mii de țărani, cari iau parte la năzuințele naționale culturale ale Asociațiunii, că poporul însuși s'a deșteptat la o viață nouă, că, continuând Maghiarii politica lor de până acuma, chiar acest popor i-ar putea trage la răspundere? Minciunile cele vechi despre câțiva agitatori naționali nu mai prind. Acum avem de-a face cu un popor întreg, care începe să priceapă, că statul nu e o întocmire chemată să îmbogățească clase privilegiate de oameni, ci e un contract încheiat între el și toți cetățenii, întemeindu-se pe drepturi și datorințe reciproce (și de-o parte și de alta).

Stiri politice din străinătate

Rusia. Când s'a suit pe tron țarul Nicolaie al Rusiei, el a jurat pe sfânta evanghelie, că va păzi nevătămate legile Finlandei (o țară în partea de meazănoapte-apus a Rusiei). Indemnat însă de ministrul Stolipin și alți câțiva sfătuitoari, cari vreau să facă Ruși din toate popoarele Rusiei, și-a călcat jurământul și a dat la o parte constituția Finlandei. Ca să nimicească și mai curând pe poporul cult al Finilor, a rupt acum două bucăți mari din Finlanda, împreunându-le cu Rusia cea adevărată și supunându-le întru toate legilor barbare rusești. Urmările se văd: în Rusia abia trece an, în care să nu fie omorâți miniștri și să nu se facă atentate chiar și contra Țarului. Într'un stat, unde domnește nedreptatea, o samă de oameni asupriți își perd credința în Dumnezeu și se apucă de crime.

Maroco. Neînțelegerile dintre Germania și Franța pentru stăpânirea viitoare a Marocului nu s'au potolit încă. Ministrii germani și francezi schimbă mereu la scrisori între ei, nici o gazetă însă, fie germană, fie franceză, nu ne poate spune hotărât, pentru ce e ceartă. Presa franceză se plânge, că Germania cere niște despăgubiri economice așa de mari, pentruca să lase Franța să-și facă mendrele politice în Maroco, încât dacă le-ar împlini, s'ar scula toate celelalte Puteri europene pe capul ei. Presa germană de altă parte zice, că Germania cere, ca atât ea, cât și celelalte Puteri să ia parte la orice împrumut (de milioane) ar face Marocul, la orice clădire de căi ferate și la orice altă întreprindere.

Într'aceea în Germania se fac manevre mai mari ca oricând, populațiunea e speriată și a început să-și scoată banii depuși pela băncile de asigurare, în Franța manevre mari pe uscat și pe apă, în Belgia guvernul n'a dat drumul rezerviștilor, — tot semne, că lumea se teme de un războiu. De altă parte socialiștii din Germania, cărora le vor urma și cei din Franța, au ținut adunări populare uriașe, în cari au protestat contra războiului, care nimicește oameni și averi.

Cum însă toată lumea se teme de urmările unui războiu, în care ar fi încurcate nu numai Franța și Germania, ci și toate celelalte Puteri europene, prin urmare și Austro-Ungaria, conducătorii statelor își dau toată silința să se ajungă la o împăciuire, așa că larima, ce se face acum, e mai mult ca să se sperie unul pe altul.

Din Basarabia.

Starea țăranilor români (moldoveni) a ajuns așa de tristă, încât foarte mulți din ei trăesc într'o neagră mizerie iar unii, des-nădăjduiți cu totul, și-au părăsit chiar pământul strămoșesc și au plecat la mocirlele Mangiuriei și în pustietățile Turchestanului din Asia-de-mijloc, unde mulți s'au prăpădit, iar cei rămași în viață sunt perduți pentru neamul românesc.

Basarabia are încă multe terenuri libere, iar pământul ei e așa de gras, încât produsele lui ar putea hrăni o populațiune înc'odată așa de mare ca cea de-acum. Moșoarele țăranilor s'au firimitit așa de mult prin împărțea cea multă, încât ei sunt nevoiți să ia pământ cu arândă dela marii proprietari. Cu toatecă se găsește destul pământ cu arândă, țăranii totuși trăiesc în sărăcie și iau lumea în cap.

Pentruca să se cerceteze și înlătore cauzele acestei stări triste, s'au instituit un comitet. Dl A. F. Șerban, președintele acestui comitet, a aflat, că pricina răului e și acolo în Basarabia neamul spurcat al Jidanilor.

Iată, ce spune dl Șerban:

În Basarabia întregă sunt arândate 1 milion și jumătate de descatine (o descatină cam două jugăre). Din aceste descatine, preste un milion sunt în mâna Jidanilor, cari, se 'nțelege, că nu fac plugărie, două sute de mii sunt în mâna altor străini și numai 200 de mii sunt arândate de dreptul de țăranii muncitori de pământ. Jidanii mai țin încă cu arândă și vre-o sută de mii de descatine, cari sunt proprietatea mânăstirilor.

Jidanii arândași plătesc proprietarilor 7—8 ruble (o rublă 2 cor. 60 bani) de descatină, pe care o subarândează apoi țăranilor cu 35—45 ruble! Se'nțelege, că țăranul plătind arânda aceasta mare nu poate eși la liman, așa că dela o vreme e silit să-și vândă ce brumă are și să plece în Azia.

Pentru a scăpa țăranimea de peire, dl Șerban propune guvernului rusesc următoarele:

1. Să nu mai fie ertat Jidanilor să arândeze pământ.
2. Să se facă o bancă, care să îlesnească țăranilor arândarea moșiilor de dreptul dela proprietari.
3. Să nu se mai lase Jidanii să locuească la sate.
4. Să se organizeze administrația comunală, iar țăranii să fie mai bine reprezentați în consiliile comunale.

Numai îndeplinindu-se aceste cereri, țăranii noștri români din Basarabia vor putea scăpa de peire.

În August o ceată de elevi gimnaziali, profesori și încă câțiva domni și doamne din România au făcut o excursiune până la Ismail, oraș în Basarabia. Negustorii și meseriașii români, apoi și mulți dintre funcționarii de naționalitate română, le-au eșit întru întimpinare, primindu-i cu multă căldură, cum se și cade, când e vorba de frați de un sânge. Guvernul muscălesc aflând despre aceasta, au dat afară din slujbă pe toți funcționarii români, crezând, că prin aceasta va înăbuși pe viitor glasul frăției de sânge. Se'nșală, căci precum s'au deșteptat până acum aproape toate ținuturile locuite de Români, așa îi vine acum și rândul Basarabiei robite.

Scrisori dela sate.

Dorite nepoate!

Cetindu-ți epistola, am răs de gluma ce o face, că tu afară de preotul satului pe nime nu ai, că tu ești silit a-ți cumpăra marfă dela Jidan, a-ți drege ciobățele la Ungur, a lucra cu fierul la Țigan și cu lemnul la Sas.

Vezi, nepoate, ce rău stăm noi prin cele mai multe părți în privința meseriașilor? Rar vezi pe satele noastre meseriași de-ai noștri. Românul fuge de meserie ca dracul de tămâie: că doar' el nu-i ca la anul să-mi poți scrie cu fală, că la îndemnul tău aveți dați din comună atâta băieți la rotărie și pe atâta la alte meserii.

Te doare inima când la un biet Român vezi 5—6 feciorași zdraveni toți, lucrând în brazda altuia cât e vara de lungă și trăiesc iac' așa cu zileritul, — iar banii tăi să-i dai străinului, pentru că ți-a drege ceva.

Putem noi tot zice, că meseria-i plug de aur, căci cei mai mulți săteni nu vreau să creadă și pace! Toți ne spun, că cum au trăit strămoșii noștri cu economia și ei vor putea trăi. Sunt cu ochi săracii și tot nu văd, că noi nu avem zeci de jughere de pământ ca moșii noștri, că noi nu avem 4, 6, 8, 12 boi ca moșii noștri, ci noi suntem siliți a ne lucra locuțul cu două vacuțe amărâte...

Așa-i Românul din fire, îi drag satul nașterii, glia săraca, unde-i sunt îngropați strămoșii, îi drag să lucre pământul, căci cu d'acela lucru a crescut și-i place să întoarcă vitele și oile pe celea coaste, căci așa a apucat din strămoși.

Ca să ne luptăm cu prostia aceasta a Românului e tot rândul nostru, dorite nepoate, e rândul dascălilor și a preoților. Ei sunt conducătorii firești ai poporului, ei trăiesc în nemijlocită apropiere cu poporul și dela ei să așteaptă totul.

Cu ori și ce ocaziune și când ține-ți adunări, totdeauna trebuie să le vorbiți de meserii și folosul lor; să le aduci exemple din viață, să-ți dai silința ca să te înțeleagă, că ce vrei.

Spune-le, că acum nu sunt în comuna voastră 70—80 fumuri ca și acum 50—60 de ani, ci sunt 7—8 sute de fumuri, că mii de locuitori, cari nu mai pot trăi ca strămoșii noștri. Lumea s'a schimbat și astfel trebuie să ne schimbăm și noi modul de traiu, căci de nu ne vom socoti din vreme, vom avea a ne căi mai pe urmă.

Mulțămîta Domnului, pe lângă clasa de jos, care e poporul nostru vânjos și trainic mai avem și clasa cultă, clasa inteligentă, cari sunt domni noștri, deci ne lipsește mijlocul, adică clasa meseriașilor. Când vom avea o clasă de mijloc, bară-mi în puterea în care-i azi clasa inteligentă, vom fi cei mai fericiți.

Te străduiește, deci, dorite nepoate, Țigan să lucre cu fierul și altele. Și vezi îndărătnicia asta a Românului ne face să stăm locului, să nu înaintăm în ale meseriei.

E toamnă, lucrul câmpului e pe gătate, școalele s'au început, dar pruncii cei de repetiție ce vor lucra? Trebuie duși la meserii! E timpul cel mai potrivit de a-i așeza pe la meserii, dar se'nțelege, din cât se poate la măiestrii români și nu străini.

Să-i ferim de casa străinului ca și de foc, căci altcum cei mai mulți își uită limba și îndrăgește toate apucăturile străine, pe când pe ale lui le hulește, căci așa l'a învățat străinul.

Iar dacă nu s'ar găsi de loc un măiestru român, care să primească copilul la meseria, ce e de lipsă în sat și îi este dragă copilului, — atunci să-l dăm unui măiestru neamț, care este de preferit ori cărei alte națiuni străine. Neamțul e mai totdeauna cel mai bun meșteșugar. Aci își poate învăța copilul meseria cum se cade, deprinzându-se și cu ordinea și rânduiala, cari încă sunt foarte de lipsă.

Avem însă exemple, de-am putea aduce aci cu sutele, unde din blândul Ștefănuț s'a făcut Pista, care s'a căsătorit cu Șări și care nu vrea să mai audă vorbă românească. Deci Ștefănuț e pierdut cu totul atât pentru ai săi, cât și pentru neam, căci la îndemnul principalului din Crișan s'a făcut Krasznai (în zilele trecute unul din Crișan s'a făcut Szentlászloi). Apoi decât să pățim așa, cu măiestrii noștri, mai bine șează și grijască caprele sătenilor pe celea colțuri de munte.

De aceea, din cât se poate, Român la Român, iar unde nu s'ar afla un măiestru român, să preferim pe un neamț față de alte națiuni. În orașele mai românești avem deja societăți, cari grijesc încâtva de meseriașii noștri. În acestea locuri te silești să așezi pe băieții aplicați la meserii, alegându-și, să'nțelege, fiecare spre ce are mai mare aplicare.

Nădăjduind că lucrarea ta va fi spre folos neamului, îți doresc mult spor și să ne vedem cu bine. *Dascălul Chimu.*

Supte sângeroase în Viena.

De pe urma scumpirii vitelor suferă mai ales populațiunea mai săracă dela orașe, care e obișnuită să mânânce în fiecare zi carne. Locuitorii din orașele cele mari, partea cea mai mare, n'au legume, varză, cartofi, morcovi, fasole și altele, și chiar dacă și-ar cumpăra, n'ar avea unde să le țină, căci sunt buni bucuroși, dacă au o odaie, mult două, unde să poată locui cu familia.

Ca să ușureze în câțva lipsa oamenilor, guvernul austriac a lăsat să vină carne de vită din Argentina (America de meazăzi). Câtă a venit n'a fost de-ajuns, de aceea a vrut să mai aducă și alta. Guvernul unguresc nu s'a învoit însă să se mai aducă din străinătate carne, așa că lumea a început să ducă din nou lipsă, mai ales în Viena, unde carnea de vită a ajuns la 3 coroane chilogramul.

Partidul muncitorilor (socialist) a ținut Dumineca trecută o adunare mare populară, în care a protestat în contra opririi cărnii din Argentina. Preste o sută de mii de oameni au luat parte la aceasta adunare, care a decurs în cea mai mare liniște. După adunare, mulțimea a plecat în cortegiu pe stradele principale. Când au ajuns la capătul stradei Bellaria, s'au auzit două împușcături de revolvăr, cari păreau a veni din fereastra unei case. Mulțimea înfuriată a început să bombardeze casele cu bolovani și să atace poliția. Trecând mai departe, au bombardat cu petri muzeul de antichități, un restaurant și o cafenea. A eșit armata, dar și aceasta a fost atacată cu petri, cărămizi și bucăți de fer. Văzând căpitanul, care comanda pe soldați, că nu poate potoli cu vorba mulțimea, a comandat foc. A fost un mort, 4 răniți greu și 80 mai ușor. Au fost arestați 170 de manifestanți.

Întâmplările acestea triste vor mări și mai mult ura contra Ungurilor lacomi.

Literatură și știință

Despre crucea Mântuitorului Hristos.

(Povestiri din popor.)

Această povestire, ce se poartă în gura norodului, am auzit-o dela un sătean bătrân. Povestirea ne spune despre cel sfânt și scump pentru toată creștinimea lemnul crucii a Domnului Iisus Hristos. Intr'ansa întâlnim oameni și întâmplări, care ne sunt cunoscute din sfânta Scriptură.

Lot, căzând întru păcat mare, și-au mărturisit păcatul lui Dumnezeu și au primit poruncă, ca, pentru ispășirea păcatului, să iee trei lemne: de chiparos, cedru și brad, să le ardă la un cap și să le îngroape cu capul cel ars în pământ, aproape unul de altul, să le ude cu apă trei ani, și la trei ani de vor înfrunzi și se vor prinde, aceasta îi va arăta, că este mântuit de păcate.

Lot așa a și făcut, și la trei ani lemnele s'au prins, înfrunzind și crescând foarte frumos; Lot, văzând aceasta minune dumnezească, s'au bucurat foarte mult, văzând, că este sfârșit de păcat.

Și aceste lemne au crescut mari și frumoase, până pe vremea zidirii bisericii din Ierusalim și atunci au fost tăiate pentru a fi întrebuințate în biserică; însă meșterii n'au putut face nimic cu dânsese, căci nu eșă la măsură, când mai scurte, când mai lungi, așa că meșterii le-au blăstămat și le-au aruncat puncte preste un pârâu.

Și au stat așa puncte preste pârâu până pe vremea răstignirii Mântuitorului. Atunci le-au luat Jidovii și au făcut dintr'nele trei cruci: una Mântuitorului Hristos și două celor doi tâlhari. După răstignire Jidovii le-au luat și le-au aruncat în lacul Viftezda, unde îngerul Domnului se coboră la anume vreme în lac și căută crucea Mântuitorului; și, turburându-se apa, bolnavul, care intră după tulburarea apei, se făcea sănătos, de ori și ce boală eră cuprins.

Împăratul Constantin-cel-mare, auzind de această minune, au mers acolo împreună cu maică-sa Elena, cu oștire și altă multă lume, și stând, au văzut turburarea apei și însănătoșirea bolnavilor, ce intră în lac după turburarea apei, și au dat atunci poruncă să se dea drumul lacului; și după ce s'au dat, au găsit trei cruci. Atunci împăratul și-au adus aminte, că trebuie să fie una a Mântuitorului, și, luând un copil orb din naștere, i-au venit vederile, după ce l-au lipit de cruce. Și atunci împăratul Constantin și maică-sa Elena au înălțat sfânta Cruce. *Auzită de Al. M—ci.*

Vorbe înțelepte.

Ori om, ori sămăntură,
Nu se schimbă din natură.

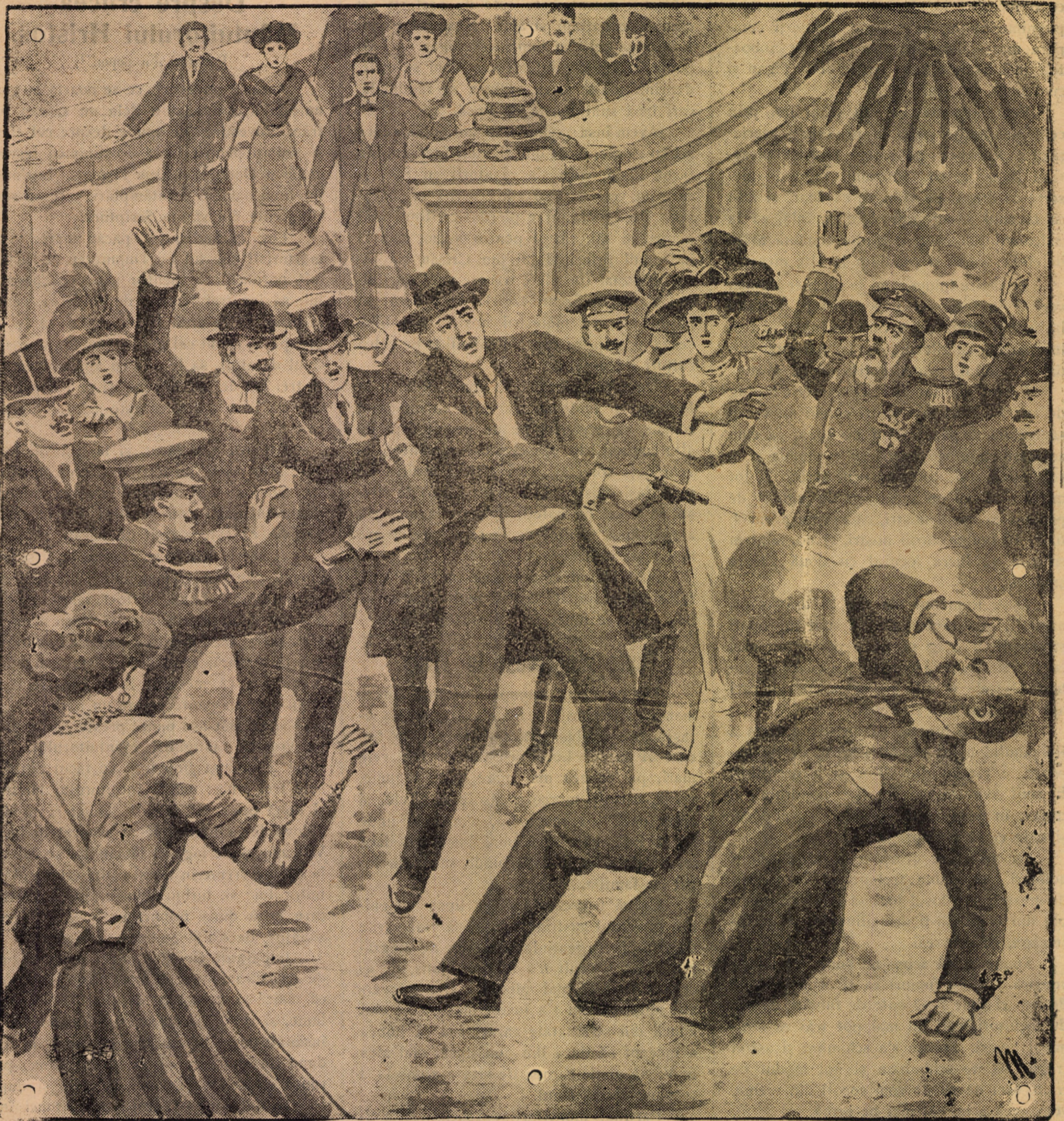
Din omul bun, bun lucru iese.

Nu e după cum vrea omul, ci după cum se poate.

Oamenii ca degetele, nici unul cu altul se aseamănă.

Povestirea aceasta o publică revista românească, tipărită în litere rusești, »Luminătorul« din Basarabia. O dăm tocmai în limba românească, cum se vorbește în Basarabia.

Atentatul contra prim-ministrului rus Stolipin.

Impotriva unuia dintre cei mai mari dușmani ai libertății popoarelor din Rusia, prim-ministrul *Stolipin*, s'a săvârșit Joi în 1/14 Septembrie un atentat. Țarul, împreună cu mai mulți membri ai familiei împărătești, apoi principele de coroană al Bulgariei și alții veniseră la Chieff, unde avea să se desvălească un monument al țarului Alexandru II (cel care luase parte la războiul din 1877/78). Seara a fost o reprezentație teatrală, la care au putut lua parte numai oameni cunoscuți de poliție. În Rusia adecă de câteori e și Țarul undeva, el e păzit de mii de polițiști secreți, căci viața lui e totdeauna în primejdie din cauza milioanei de oameni nemulțumiți din cauza apăsării rusești. La sfârșitul actului cel dintâiu, în pauză, se apropie de locul, unde sta Stolipin, un domn îmbrăcat foarte bine și, până se bage de samă cineva, trage în Stolipin două focuri de revolver. Un glonț i-a străbătut în corp,

celalalt i-a găurit mâna, pe care o ridicase să se apere. Atentatorul, care se numește Bagroff, a încercat să fugă, dar a fost prins de mulțime, care eră să-l omoare.

Ministrul-președinte Stolipin a fost ridicat numai decât și dus într'un hotel din apropiere. Inșuș țarul a sărit în ajutorul lui, măcar că toată lumea voia ca țarul să stee de lături, ca nu cumva să fie și el atacat de vr'un revoluționar. Lumea credea, că vor mai fi înțrat în teatru și alți revoluționari și anarhiști. Dela hotel Stolipin a fost dus în spital, unde Luni a murit.

Atentatorul a fost dat pe mâna poliției. El este fiul unui proprietar din Chieff; până acum eră scriitor în cancelaria unui avocat de acolo. Acest atentat a fost pus la cale de mai nainte, iar Bagroff era numit ca să-l săvârșească, ceea ce s'a întâmplat în modul următor: Bagroff, care era cunoscut ca anarhist și revoluționar, a fost ales de comitetul revoluționarilor din Pe-

tersburg, ca să omoare pe Stolipin cu ocazia petrecerii lui în Chieff. Spre acest scop a fost chemat la 31 August în Petersburg, unde i-s'au dat toate deslușirile de lipsă.

Ce face acum atentatorul Bagroff? El se întoarce acasă la Chieff, unde însuși se pune și încunoștiințează poliția secretă (polițiștii îmbrăcați în haine civile, nu în uniformă), că contra lui Stolipin e plănuțit un atentat în timpul petrecerii lui în Chieff. Dar el se angajează să le arete polițiștilor pe atentator, dacă îl vor lăsa și pe el în teatru. În urma acestui plan șiret, poliția secretă, care nu avea decât 6 bilete gratis, i-a dat și lui un bilet, spre a putea întra în teatru. Ba se spune, că atentatorul ar fi vorbit chiar cu Stolipin în teatru, înainte de începerea reprezentației, întinzându-i prim-ministrul mâna lui Bagroff. Că ce avea să urmeze după aceea, s'a văzut în cūrând.

Starea lui Stolipin a devenit în timpul

din urmă, foarte grea, căci glonțul i-a ajuns în șira spinării. Medicii n'au mai putut să-l scape din gura morții, căci gloanțele i-au fost otrăvit sângele.

Contra lui Stolipin s'a mai făcut un atentat cu bombă de dinamită în anul 1906. Stolipin a scăpat atunci, dar cei patru atentatori, un general și 16 persoane au fost ucise, 20 persoane rănite. Fetei lui i-au rupt atunci dinamita amândouă picioarele. Stolipin n'a învățat însă nimic și a continuat cu apăsarea, de pe urma căreia suferă mai ales Românii din Basarabia și Finii din Finlanda.

Chipul de sus ne arată momentul în care atentatorul trage cu revolverul asupra lui Stolipin, care tocmai ieșise din teatru și voia să se coboare pe trepte jos, unde lumea se mai preumblă în pauză încoace și încolo.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 21 Septembrie n.

Sborul lui Vlaicu în Sibiu.

După cum vestim și în fruntea numărului nostru de azi, dl Vlaicu nu și-a putut face Dumineca trecută sborul plănuț pe atunci. Aceasta din cauza timpului ploios și nefavorabil.

A rămas deci, ca acest sbor să se țină în Dumineca viitoare, 11/24 Septembrie, dela orele 4—6 după amiază. Iar după cât putem prevedea azi, Joi, la încheierea foii, se pare că totul se răzbuună cu de-a binele după ploile trecute. Cerul e senin și frumos, ceea ce credem, că va fi și pe Duminecă.

De aceea facem din nou apel către Românii din Sibiu și jur, ca pe această zi să pornească cu toții la Sibiu, pentru a-i arăta dragostea și alipirea ce i-o datorim vrednicului nostru Vlaicu.

Toți aceia, cari Dumineca trecută din cine știe ce cauze nu vor fi putut veni, să plece de astădată.

Iar aceia, cari au venit, dar din cauza ploii n'au putut vedea nimic, încă să nu rămână mâhniți pentru totdeauna. Să nu se uite la cei câțiva creștari de drum, ci să pornească din nou. Românul trebuie să arete — atât celor slabi din sânul neamului nostru, cât nu mai puțin străinilor — că el are voință tare, râvnă și putere nețărmită, iar ceea ce își ia odată înainte, aceea și duce la îndeplinire. (Aici e vorba de mândria națională, de mândria de a ne arăta cu miile în jurul iubitelui nostru Vlaicu.

Lucrul acesta l'au și înțeles însă acele zăci de mii de Români și Româncuțe, cari inundase Sibiuul nostru în Dumineca trecută. De aceea nu ne îndoim, că ei vor face același lucru și Dumineca viitoare, dovadă prin asta tărie și putere de viață.

Dumineca trecută venise și o mare mulțime de frați de-ai noștri din România, mai cu seamă dela băile Călimănești și Râmnic-Vâlcea. Multe familii mari din România au venit cu automobilul (trăsură fără cai, mânată cu benzină). De asemenea au fost venit parte mare dintre elevii dela școlile superioare din Blaj, în frunte cu profesorii, precum și alte școli populare din jurul Sibiului. Chiar și unele școli săsești aproape de Sibiu venise spre acest scop la Sibiu.

Că sborul va reuși splendid, nu încapă îndoială. Asta s'a dovedit din destul la Blaj. Iar aici încă s'au făcut probe. Așa bună oară, Sâmbăta trecută, dl Vlaicu, la dorința comandantului nostru de corp din Sibiu, a făcut un sbor de probă. Era de față comandantul de corp împreună cu mai mulți ofițeri înalți, cari toți au rămas pe deplin mulțumiți, felicitând călduros pe dl Vlaicu, pentru marea lui iscusință la aflarea acestei mașini. Pentru sbor se vânduse mai multe zăci de mii de bilete, cari toate au de altcun valoarea pentru sborul din Dumineca viitoare.

Prețurile de intrare sunt următoarele:

Locul	I	10 cor.
"	II	6 "
"	III	3 "
"	IV	1 "

NB. Biletele de intrare se pot primi dela biroul central al Asociațiunii și dela librăria arhiepiscopala din Sibiu. Prevăzându-se aglomerare mare de public, doritorii sunt rugați a-și procura biletele în cel mai scurt timp.

Neținându-se Dumineca trecută sborul lui Vlaicu la Sibiu, s'a amânat sborul ce era să se țină Duminecă în 11/24 la Brașov, iar în 1 Octombrie n. la Orăștie. Aceste sboruri sunt plănuite acum astfel: la Brașov în 1 Octombrie n., iar la Orăștie în 8 Octombrie n.

Cine dorește să cetească Duminecă „Foaia Poporului“ la sborul lui Vlaicu, să se uite și să ceară la casa și dela acele persoane, cari vor avea pe câmp să împărțască la oameni foaia.

Internat la gimnaziul român din Brașov. Indată după Blaj, cei mai mulți școlari români îi are Brașovul. Aici lipsia până acum un internat, în care să se poată adăposti cu locuința și masa un număr mai mare de elevi români. Eforia școlară din Brașov, convingându-se de lipsa cea mare a unui internat, a hotărât să clădească cu aproape două sute de mii de coroane pentru scopul acesta. În toamna anului viitor se vor primi în acest internat deocamdată 60—70 de elevi.

Bancă românească în America. Am dat și noi de multe ori știri despre hoțiiile, pe cari le făceau mai ales bancherii Jidani cu banii dați lor spre îngrijire de Românii noștri emigrați acolo. Aflăm acum, că „Albina“, cea mai mare bancă românească, a hotărât înființarea unei sucursale în New-York, care se va ocupa mai ales cu expedierea acasă a banilor trimiși de Români pentru familiile lor.

Sperăm și îndemnăm pe Românii noștri, ca după înființarea acestei filiale, să trimită banii prin această bancă vrednică românească.

Holera își continuă mersul. Un vapor italian a adus-o și în România, unde au murit în două sate de lângă Braila 9 persoane. Pe o corabie ungurească, venită la orașul Corabia de lângă Dunăre, a murit un Ungur tot de holeră. În România s'au luat însă măsuri așa de bune, încât boala aceasta nu se poate răspândi mai departe din aceste două locuri.

În Turcia europeană și asiatică mor cu sutele, în Italia încă n'a încetat.

În Budapesta a mai murit un om de holeră. Mulți vor mai fi poate molipsiți,

fără ca să se știe. De altminteri sămânța holerei e la noi încă din anul trecut, când autoritățile sanitare n'au luat cum se cade măsurile de lipsă pentru nimicirea boalei.

Un alt meseriaș român sibian — premiat. Hărnicia meseriașilor români, dar mai cu seamă a Sibiienilor, se dovedește cu probe tot mai multe. În numărul trecut am spus știrea, că harnicul nostru măiestru croitor de frunte din Sibiu, dl Ioan Petrașcu, a fost premiat la expoziția din Roma. — De astădată putem vesti, că dl Ilie Șteflea, blănar în Sibiu, a fost premiat la expoziția de blănării din Budapesta cu medalia de stat de bronz. Aceasta distincție e foarte mare pentru dl Șteflea, dacă ne cugetăm, că dânsul e singurul care printre cele multe nume străine ale premiaților, îl găsim scris curat românește Șteflea Ilie. Dar cu toate acestea, juriul expoziției — deși compus tot din străini și poate și șovinști — a trebuit să recunoască hărnicia dlui Șteflea, care a expus obiecte în valoare de aproape 3000 coroane: o jachetă de Persian în valoare de 750 cor., o boa și un mașon de Sger de pom 600 cor., o boa și un mașon de Sger de piatră 450 cor., o boa și un mașon de Electric Bisam 320 cor., o boa și un mașon de vulpe neagră 140 cor., o boa și un mașon, Opposon de Australia 140 cor. Din Transilvania a mai fost premiată numai firma săsească J. Teutsch & Fiul din Brașov.

Cât pentru dl Șteflea, e lucru cunoscut multora, că dânsul, ca unul care a umblat mult în străinătate, execută orice fel de comande în bransa de blănărie, astfel că domni și doamnele noastre de Român nu mai au lipsă să-și comande unele blane etc. tot dela firme străine de prin Budapesta și Viena. Dl Șteflea execută însă și ține în prăvălie și mărfuri pentru țărani noștri fruntași dela sate. De aceea, noi Românii — atât domni cât și țărani — încă trebuie să ne împlinim datorința, sprijinind munca și străduința oamenilor noștri harnici și cari se silesc să înainteze.

Față de oameni ca Șteflea și Petrașcu, trebuie să arătăm în faptă ceea ce mulți tot spun cu gura sau scriu. Nu-i destul a te bucura sau chiar a-l lauda pe cineva, eventual a scrie despre meserii și sprijinirea meseriașilor români, — iar când e la adică însuși se duce la străin.

Dl Șteflea își are prăvălia în Piața-mare, iar dl Petrașcu în strada Cisnădiei.

Căldurile din Londra. Am fost dat și noi în mai multe rânduri știri despre căldurile grozave, cari au bătuit vara trecută în Anglia și mai ales în Londra. Primăria de-acolo publică o statistică, din care se vede, că în Londra au fost atinși 9555 de oameni de insolație (soare sec, săgeată) dintre cari mulți au murit.

Vulcanul Etna a erupt. Pe insula Sicilia, care se ține de Italia, se află un munte, care varsă foc. E vulcanul Etna. Acesta a erupt (izbugnit afară din pământ) săptămâna trecută și râurile de lavă (materie topită), cari s'au vărsat din el, au stricat hotară întregi de vii și de păduri de castani buni. Lava a acoperit și câteva case. Cutremurul, care a însoțit erupțiunea, a crepat pământul.

S'a pierdut un libel de depuneri pe numele Nicolae Stănciulea din Sărata. Cine-l-ar fi găsit binevoioscă al restitui păgubașului, dela care va primi o remunerație de 10 coroane.

Cununie. Dl George Neamțiu, absolvent de teologie și d-soara Susana Pușcariu și-au serbat cununia Marti în 19 Septembrie st. n. a. c. în biserica gr.-cat. din Teotiu. — Felicitări!

Societatea de lectură „Andrei Șaguna” a elevilor din secțiunea pedagogică dela seminarul „Andreian” din Sibiu s'a constituit pe anul școlar 1911/12 în ședința ținută la 29 August 1911 sub presiunea Prea Cuvioșiei Sale dl Dr. Eusebiu Roșca, director seminarial, în modul următor: Președinte: Dr. Vasile Stan, prof. sem.; Vicepreședinte: Nicolae Oltean, pedagog cursul IV.; Notar I: Constantin Iencica, p. c. IV.; Notar II: Gheorghe Măsar, p. c. II; Cassar: Manea Bungărzan, p. c. III; Controlor: Ambroziu Nemeș, p. c. II; Bibliotecar: Gavriil Bogdan, p. c. III; Vicebibliotecar: Florin Manta, p. c. I; Redactor: Vasile Streulea, p. c. IV; Econom: Ilie Iuga, p. c. III. Membri în comisiunea literară: Gheorghe Clinciu, p. c. IV; Gheorghe Spârchez, p. c. IV; Dionisie Albu, p. c. III; Grigorie Urs, p. c. III; Nicolae Nestor, p. c. II; Vasile Voicu, p. c. II; Ioan Costei, p. c. I; Ștefan Sular, p. c. I.

Ce-o mai fi și asta?! Am fost dat știrea, că în Feneșul-săsesc doi feciori de ungur au ucis mișelește pe un fecior de român. Acum ne vine știre de acolo că preotul Ioan Ișaicu și învățătorul Ioachim Pop vor fi trași în cercetare pe motivul, că preotul în predică și învățătorul în viersul îndatinat — la înmormântarea feciorului omorât — ar fi atârnat contra autorităților și a Ungurilor. Doi jandarmi și cu judele satului au umblat după martori, din casă în casă, pe la Ungurii cari au fost la înmormântare, spre a primi dovezi. Atât preotul cât și învățătorul au fost surprinși de oaspeții nepoftiți (jandarmii) spre ai asculta, întâi chemându-i la casa satului, unde ne mergând — s'au dus împănății la casa dumnilor. Neavând jandarmii legitimație, atât învățătorul cât și preotul le-a respins cererea, la ce jandarmii au părăsit casa. Că ce-o mai fi vom vedea!

Adevărat vorba ceea: Turcul te bate, turcul te judecă!

Lucruri slabe în Roșia de secaș. Ni se scrie: În urma legii școlare din 1907, multe comune, unde conducătorii sunt oameni la locul lor, pătrunși de însemnătatea și iubirea față de școala lor confesională au făcut și fac totul în interesul susținerii caracterului școalelor noastre.

În urma acestor stări e îndoit de dureros lucru, că în Roșia de secaș, comună curat românească și frunțasă, aproape de centrul Blaj, se află oameni în frunte cu învățătorul Ioan Dămian, care învățător prin apucături nedemne și josnice a contribuit la închiderea școlii, votând totodată în contra școlii de sub conducerea lui și cerând înființarea școlii de stat. Acest lucru îl dovedește mai clar protocolul subscris de însuși învățătorul Dămian, care de mulți ani e susținut din asudoarea bietului popor din Roșia și care cu totdinadinsul vrea să-și îngroape școala de caracterul său național. Nu înțelegem însă unde e preotul ca director școlar și ceilalți membri, și cum de lasă frâu liber acestui om, care lucră atât de nesocotit și de capul lui, osândindu-se la disprețul tuturor.

Un interesat.

Știri triste din America. Un biet de Român cu numele Stefan Chincea din Șeitin, comitatul Cenadului, s'a dus la Harrisburg (Pa), ca să-și găsească de lucru. N'a găsit însă, așa că a trăit tot pe datorii la birt. Ca să poată plăti datoriile, a scris acasă de i-au vândut ce brumă de avere mai avea. A prăpădit și banii aceștia, și lucru tot n'a găsit. Atunci a cerat să se împrumute dela alții, ca să plece acasă, dar nimeni nu i-a dat ceva. Desnădăjduit, s'a spânzurat.

Noi trebuie să ne mirăm mult, cum Românii de-acolo au putut să lase un frate de-al lor să ajungă așa de rău.

— Doi Români, Constantin Cădea din Sălcud și unul Vasile Vlăduț treceau peste liniile ferate din Wheeling W. Va. Atunci venira două trenuri, așa că ei nu se putură feri destul de iute de amândouă. Pe Vlăduț l-a prins mașina și l-a rănit la o mână și la piciorul drept, iar bietului Cădea i-a frânt gâtul, lăsându-l mort pe loc. Nenorocitul era în etate de 25 de ani și lasa după el o soție și o fetiță de un an.

Expoziția de copii din Lanocrăm. Sărbările expoziției a șasa de copii ce o va aranja comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”, Duminecă, la 24 Septembrie st. n. în localurile școlii gr.-or. române din Lanocrăm se vor face după următorul program: 1. Primirea oaspeților la gara din Sebeșul săsesc cu banderiu de călăreți, la 7 oare dimineața. 2. Dela 8—10 oare serviciu divin în biserica locală. 3. Deschiderea expoziției de copii: a) conferința igienică intitulată „Nutrirea copiilor”, de Dr. Traian Petrașcu, medic în Tălmăciu; b) conferința educativă: „Greșeli în creșterea copiilor”, de Ioan Pavel, din Sebeșul săsesc; c) Premiarea copiilor; d) Incheierea expoziției și producțiunea corului școlarilor; e) Fotografarea copiilor premiați. 4. La oarele 2 după amiază banchet. Prețul unei cuverte 4 coroane. 5. Dela oarele 7 și jumătate seara concert și teatru împreunat cu joc.

Furtună cu trăznete. Asupra ținutului Brașovului s'a deslănțuit zilele trecute o furtună grozavă. Trăznetul a aprins o șură, plină cu bucate. Pagubele sunt de peste 10,000 de coroane. Doi Români din Brașov, Vasile Gal și Dumitru Bobancu, au fost uciși de trăznet.

Cometa Brooks. Chiar și cei-ce nu sunt obișnuiți să caute stele anumite pe cer, pot vedea acum cometa numită după numele descoperitorului ei Brooks. Cum se înserează și se arată și stelele mai mici, cometa aceasta poate fi văzută aproape deasupra capului, puțin spre meazănoapte-apus, între roatele Carului mic și frumoasa stea Vega, fiind cam la jumătatea drumului dintre aceste stele. Cu ochii liberi se vede ca un norișor alb, având un sâmbure strălucitor. Cu un ochian bun i-se vede și coada, care acum crește. Fiindcă se apropie tot mai mult de soare, ea va fi tot mai strălucitoare și se va vedea tot mai bine.

Omor pentru 50 de bani. Că unii oameni sunt feară sălbatică, ni-o dovedește și întâmplarea următoare: Dumitru Vlad, păzitor de câmp în Zorlențul-mic (Bănat), a cerut 50 de bani, pe cari li-i datoră Stefan Crișan. Fiara l-a omorât din cauza aceasta. Crișan a fost arestat numai decât și credem, că multă vreme nu va mai vedea soarele, după cum și merită.

Cheltuielile de nuntă al princesei sârbești Elena. Într'unul din numerele trecute am vorbit despre căsătoria princesei Elena a Sârbiei cu un mare-duce rus. Ministrul de finanțe al Sârbiei vrea să ceară dela scupștina (dieta) din Belgrad suma de șase milioane dinari (un dinar e ca și un leu din România), pe cari să-i dea ca dar de nuntă — un fel de zestre — Elenei. Opoziția a început de-acum să agiteze contra acestui proiect de lege, spunând, că țara n'are să dea zestre fetelor regelui, când se mărită.

Câștig de jumătate milion la loterie. În Budapesta este o bancă, numită hipotecară, care, pentru a strânge capitaluri cât mai mari, are nu numai acțiuni, ci și lozuri. Un Sas de-ai noștri din Brașov, cu numele Anton Schuster, care e servitor la banca austro-ungară, a câștigat 500 de mii de coroane cu un loz de-acesta. El a părăsit numai decât serviciul și vrea acum să înființeze el o bancă. Dacă se va adevăra aceasta, apoi mai că jumătatea de milion îi va sbura din pungă tot așa de iute, cum i-a venit.

Jocul de-a spânzuratul. Copilul de 16 ani al unui servitor din Bichiș-Ciaba povestea copiilor stăpânului său, cum a fost spânzurat ucigașul Szalma în Seghedin, despre care am amintit și 'n foaia noastră. Ca să le arete și mai bine, cum s'a întâmplat, luă o funie, o legă cu un capăt de creanga unui măr, la celalalt capăt făcând un bilț, își vârî capul în el și rămase spânzurat. El începuse să se sbată din mâni și din picioare, să înhoalbe din ochi, să scoată limba, dar toate acestea nenorocitul nu le mai făcea din glumă, ci pentru că se apropiă moartea. Copiii ceilalți, toți mai mici, râdeau, văzând însă, că nu le răspunde nimic și nu vrea să vină cu ei, l-au părăsit și s'au dus acasă. Aici au povestit servitorului despre jocul lor. Bietul tată bănuind o nenorocire a alergat iute la măr, dar era prea târziu: feciorul lui era deja mort.

Grevele cele mari din Anglia. În numerele trecute am dat amănunte despre grevele cele mari din Anglia, cari au oprit pe loc trenurile și mașinile fabricilor, așa că Anglia întreagă, cea mai bogată țară din Europa, era amenințată cu foametea. Vrem acum să arătăm și cauzele principale, cari a dat naștere acestei greve.

E adevărat, că plata muncitorilor și funcționarilor mici din Anglia a crescut mult în cei zece ani din urmă, afară de aceea tot mai mulți dintre ei se cumițesc și se lasă de beut (Englezii sunt foarte bețivi), așa că după socoteala făcută de un Englez, în cei zece ani din urmă s'au cheltuit cu aproape 1000 de milioane mai puțin pentru beuturi. În schimb însă s'au scumpit toate lucrurile: mâncarea, hainele și alte lucruri trebuincioase, pe cari s'au pus și dări mai mari. Deasemenea s'au înmulțit și numărul celorce nu găsesc de lucru. În anul 1900 se veniau la 1000 de muncitori 25 fără lucru, în 1910 însă 47 la mii. Numărul celor săraci lipiți pământului au ajuns în Anglia la 809 mii, dintre cari numai 207 mii au găsit adăpost în azilele de săraci. Fabricanții cei mari au mai introdus un obicei, care lor le umple pungile, dar pe muncitori îi aruncă pe drumuri. Acum lucrează un timp anumit cu toată puterea și cu toată graba, apoi câteva săptămâni fabricile nu mai fac nimic, iar muncitorii rămân fără lucru.

Ce pătesc muncitorii în Rusia. Guvernul rusesc face căi ferate nouă de-alungul râului Amur în Siberia. Nenorocii lucrători, cari au ajuns acolo, au început să se răscoale din cauza foamei. Acolo nu sunt orașe sau sate mai de dai Doamne, de unde să-și poată cumpăra lumea cele trebuincioase pentru hrană, așa că direcțiunea căii ferate e datoare să le aducă. De hrana lucrătorilor se îngrijește însă așa de prost, încât nu numai că le vinde cu prețuri uriașe mâncările, cari sunt în cele mai multe cazuri stricate, dar nici nu le dă ce le trebuie, așa că mulți mor de foame. În loc să tragă la răspundere pe directorii, cari fură și chinuiesc pe bieții lucrători după obiceiul rusesc, guvernul rusesc a trimis acolo cete întregi de jandarmi, ca să potolească cu gloanțe foamea și durerile miilor de muncitori.

Avem prea mulți bani! Așa ar trebui să zică oricine, care cetește cifrele, ce armeană. Dela 1 Ianuarie până la 30 Iunie anul acesta statul a încasat cu totul de pe tabac și țigări aproape 75 milioane de coroane, pe cari i le-am plătit noi din pungile noastre, ca să ne putem afumă nasul și gâtul. În aceleași luni ale anului trecut a încasat numai vre-o 63 de milioane, așa că suma banilor prefăcuți în fum crește din an în an. Și să nu credeți, că țigările și tabacurile cele scumpe dau milioanele acelea, ci tocmai cele eftine. Numai tabac de lulea s'a vândut aproape 300 milioane de pachete!

Beția. Mai zilele trecute lucrătorul Simion Vlaicu din Racovița, beat tun, s'a apucat să bată în Piața-mică din Sibiu pe o biată servitoare, care vindea pâinea stăpânului său. Un soldat român i-a sărit într'ajutor, Vlaicu a scos însă cuțitul, voind să-l implante în soldat. Ajutat încă de un om, soldatul l-a desarmat și l-a dat pe mâna poliției, unde Vlaicu a fost pedepsit cu o amendă de 60 de coroane și 3 zile arest.

Cel pedepsit poate să fie altminteri un om de omenie, a fost însă de-ajuns, ca să bea otrava de rachiu, ca să-și peardă mințea și să se facă de rușine.

Căsătorie de probă. Am mai fost dată odată descrierea unei căsătorii de probă în Germania. Acum aflăm despre o altă formă al acestei căsătorii, și anume din ținutul munților (sunt numai dealuri mai mari) Eifel. În ziua nunții, mirii se duc la primărie și se înscriu în registre. Apoi ofițerul stării civile (matriculantul) le dă inelele de nuntă și-i invită să vină preste un an din nou, anunțând, că vor să rămână pentru totdeauna căsătoriți sau că vor să se despartă. Până prin veacul al 18-lea funcționarul făcea alegerea soților, acum însă tinerii își aleg fiecare după voie soțul sau soția.

Morți într'o fântână. În comuna Căcova din Bănat s'a surpat zilele trecute zidul, pe care-l făceau trei lucrători într'o fântână, și i-a îngropat pe toți trei. Până când să scoată alți oameni dărâmurile, cei trei lucrători au fost morți.

Regele și muncitorul. Partidul muncitorilor din Anglia e foarte bine organizat, așa că dieta engleză nu poate aduce ușor legi, cari ar lovi în interesele muncitorilor ori ale țăranilor. Regele însuși stimează acest partid tare și pe conducătorii lui ne-

infricați, după cum dovedește și întâmplarea următoare. Nevasta lui Macdonald, care e unul din conducătorii muncitorilor, s'a îmbolnăvit greu. Atunci regele Gheorghe al Angliei a pus pe secretarul său să trimită lui Macdonald următoarea telegramă: „Regele își exprimă părerea sa de rău pentru îmbolnăvirea soției D-Voastre. Nădăjduiește, că starea soției D-Voastre se va îndrepta și că în curând vom afla știri mai bune“.

Românii încă putem învăța ceva d'aici: nu plecându-ne mereu înaintea veneticului blăstămat, nu învățându-i limba, nu vorbind de pace, ci organizându-ne și punându-i pumnul sub nas vom ajunge să fim iară singurii stăpâni ai vechiului pământ strămoșesc.

La beție. Fostul jandarm G. Nagy și cu fratele său György, care e păzitor la închisoarea tribunalului din Sibiu, au vrut să între într'o crâjmă în târgul de lângă Tibin. Fiind beți, crâjmarul, care și așa voia să-și închidă crâjma, n'a vrut să le dea bețură. Un Țigan din Dobârca, Adam Căldar, care trăsesse la crâjmă, i-a rugat pe cei doi beți să plece. Fostul jandarm s'a mâniat foc, și cum nu mai avea pușca cu baionetă, a scos briceagul și l-a înțapat pe bietul Căldăr în spate. S'a făcut o gălăgie mare, căci au venit și alți oameni, apoi s'a încins o bătaie în toată forma. În bătaia aceasta un alt Țigan din Teiuș, cu numele Zoltan Ianco, s'a ales cu două împunsături de cuțit, iar unul D. Drăguș din Dobârca cu o lovitură de peatră la picior.

Omor din prostie. Un faur cu numele Pașici, care trăiește în Broscovcia (Sârbia), nu era mulțumit cu câștigul, ce i-l aducea meseria lui și umblă după o comoară, care se zicea că e îngropată în apropierea unei mănăstiri vechi. El a apucat și pe mâna Țigancelor, cari i-au mâncat mulți bani cu minciunile lor. Una însă i-a pus capul. La sfătuit adecă să omoare un om, să-l ardă scrum și cu cenușa lui să presare curtea și casa. Atunci i-se va lumina mințea (pe care n'o avea) și va găsi locul cu comoara. Pașici a ascultat sfatul Țiganei și, ca să fie sigur la noroc, a omorât un Țigan, pe care l-a ars scrum și cenușa i-a presărat-o prin curte și prin casă. Comoara n'a găsit-o, dar a găsit drumul temniței.

„FOAIA POPORULUI“

este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țăranului român.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual

(după cum stă scris și în fruntea foii).

Iar de acum până la Anul-nou căl. vechiu costă 1 coroană 50 bani.

Lățiți deci „Foaia Poporului“ preste tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună!

Furt. Țăranului Constantin Corsatia din Ileni i-au furat niște Țigani, după cum se crede, doi cai cu hamuri cu tot din curtea crâjmei lui Grünfeld în Sibiu.

Otrăviți cu carne. La o nuntă din Lușan (Bucovina) oaspeții au mâncat carne dela o vacă mortăcină. Ca să nu se bolnăvească, carnea a fost gătită cu urzici. Dar nici urzicile n'au putut nimici otrava de cadavru, căci 25 de nuntași s'au îmbolnăvit foarte greu.

Moarte de om la clădirea unei case. În Nizza (oraș francez lângă Marea-Mediterraneană) se clădește un teatru. Arhitectul a folosit însă material așa de slab și a lucrat după un plan așa de ticălos, încât casa s'a surpat. De sub dărâmurile ei s'au scos 11 lucrători morți și 16 răniți. Arhitectul a fost arestat și va fi pedepsit aspru. Cu aceasta însă nu vor învia cei 11 morți.

Vifor cu zăpadă la sfârșitul lui August. În împrejurimile orașului Hust din Maramurăș au fost la sfârșitul lui August un vifor mare cu zăpadă, care a împedecat chiar și circulația trenurilor.

Foc din cauza unei pisici. Într'o băcănie (boltă de coloniale) din București, o pisică vânând noaptea șoareci a răsturnat de pe un raft o cutie cu rachete, cari căzând la pământ s'au aprins și explodând au aprins și prăvălia. Focul a fost însă în curând stâns. Pisica s'a ales cu părul părilit.

Înjunghiat. Zidarul G. Muntean din Turnișor a fost găsit în Strada-Nouă din Sibiu înjunghiat. Polițaiul l-a dus la spital, unde rănițul a fost operat, căci rana era primejdioasă. Despre criminal a putut să spună, că e un Maghiar, de statură mică și cu mustață galbenă.

Un balon uriaș nimicit de flacări. La manevrele germane a luat parte și un balon uriaș, care avea o lungime de 94 metri și era mînat de 4 motoare (mașini) mișcate cu benzină. Pe el era instalat un aparat pentru telegrafia fără sârmă. Benzina a explodat și balonul a ars. Cei 7 ofițeri de pe balon au scăpat sărind din el la pământ, de care nu erau departe în momentul exploziunii.

Unsprezece soldați înecați la manevre. La manevrele din Germania s'au înecat dintr'un regiment de ulani (soldați călăreți) unsprezece feciori cu cai cu tot când treceau în not printr'un râu.

Foc cu moarte de om în București. În fața spitalului brancovenesc din București este o piață mare, frumoasă, încunjurată de clădiri anume făcute, unde se vînd legumi și poame. În piață sunt și clădiri de scînduri, în cari se păstrează legumele preste noapte. Niște băieți bulgari, cari dormiau în aceste clădiri de lemn, se vede că au fumat înainte de culcare, căci s'au aprins o clădire și, până să sosească ajutor, trei din ei au ars scrum.

Tălhărie îndrăzneată. În Oradea-mare, Jidanul bogat Grünstein avea o petrecere în casa lui, la care invitase unsprezece persoane. Când își petreceau mai bine, năvălesc trei tălhari mascați în salon (casa cea mare) și cu revolverele întinse îl silesc să vină în cancelarie și să le dea zece mii de coroane. După ce au luat banii, au plecat neturburați de nimenea.

Caz de moarte. Luni în 18 Septembrie st. n. a. c. a răposat în Sibiiu țaranul fruntaș *Nicolae Roșca*, măcelar, în etate de 69 ani și al 42-lea al fericitei sale căsătorii, după îndelungate și grele suferințe, împărțit fiind cu Sfintele Taine.

Rămășițele pământești s'au așezat spre vecinica odihnă, Miercuri în 21 Septembrie st. n. c. în cimitirul central din loc. Pe răposatul îl deplâng: Maria Roșca, soție, Elisaveta, Paraschiva, Constantin și Nicolae ca fii, Nicolae Murășan, Simion Stanciu, Oscar Papp ca gineri, Ana, Eva și Elena ca nurori, Soră, Elena ca surori, Elena, Alexandrina, Mărioara, Nicolae, Ioan, Ilie, Constantin ca nepoți.

Pentru noi acest caz trist a fost într-o măsură înduioșător, că răposatul este tatăl dlui Nicolae Roșca, culegător de litere în tipografia noastră. Dl Roșca, un tânăr vrednic și conștios de chemarea lui, venise luni dimineața ca de obicei la tipografie. Și fiind dânsul acela care lucrează la mașina cea nouă de cules, ce am adus-o astă-iarnă din Berlin, a pornit mașina. Dar la un cîș mai târziu e avizat de grabă, că tatăl dânsului trage de moarte, de aceea e silit a înceta lucrul. Deși măhnit sufletește de pierderea tatălui iubit, dl Roșca s'a străduit însă și în aceste zile a-și împlini, după puțină serviciul său. Iar aceasta ne-a fost cu atât mai necesar, din cauză că dl Roșca deocamdată e singurul, care a fost instruit astă-iarnă la această mașină. Lipsând dânsul cu totul, am fi avut întârziere chiar și cu încheierea și expedarea foii.

„Egalitatea“ în Statele-Unite din America. Nu sunt tocmai mulți ani, decând guvernul Statelor-Unite din America, proștit de Jidani, a avut îndrăzneala să adreseze guvernului român o scrisoare, prin care-l rugă, să lase pe Jidanii din România să prăpădească și satele din Moldova, după ce orașele le-au jidovit cu totul și pe Români i-a adus la sapă de lemn. Asta o cerea, pentru că aliminteri se calcă egalitatea și omenia, care trebuie să domnească între oamenii din acelaș stat.

În multe din Statele-Unite sunt însă milioane de Negri, cari după lege sunt egal îndreptățiți (în România mai toți Jidanii sunt veniți din Rusia și Galiția). Dar pe Negrii aceștia, Albii nu-i lasă să voteze, iar dacă vr'un Negru a făcut vr'o crimă contra Albilor, aceștia se aruncă asupra Negrilor nevinovați și-i omoară în modul cel mai barbar, cum s'a întâmplat și în luna aceasta în statul Georgia. Ba nici nu se mulțumesc, că-i omoară, ci mai dau foc și tuturor școalelor și bisericilor clădite de Negri. Asta-i „egalitatea“ americană!

Femei măturătoare de stradă. În Budapesta au început să întrebuițeze la măturatul stradelor femei.

Hoț prins după 34 de ani. În anul 1877, tocmai când a izbucnit războiul Turciei contra Muntenegrului, ofițerul turc Hussein Hilimi-Beiu a furat cassa de bani a regimentului și a dispărut cu ea, fără să i-se mai dea de urmă. Hoțul fugise în Azia mică, unde a trăit necunoscut până acum. Cu banii a făcut speculă, așa că ajunsese să-și strângă câteva milioane. Acum a fost descoperit, arestat, iar averea lui i-a luat-o statul turcesc, căruia de bună samă, că-i va prinde bine.

Ultime știri.

Adunări populare preste tot locul.

Organul oficios al partidului național „*Românul*“, care ne-a sosit la încheierea foii noastre publică următorul comunicat:

„Comitetul național desvoltă o muncă cu adevărat uriașă pentru luminarea și îmbărbătarea masselor mari ale poporului nostru. Șirul lung al adunărilor populare de până aci au dat nou avânt vieții partidului național. În toate comitetele, unde comitetul național, cu atâtea jertfe și ostenele, a chemat la adunări masele poporului, se observă o puternică mișcare de regenerare națională. Dela un colț la altul al teritoriului locuit de Români răsună glasul de propagandă al neobosiților noștri luptători în frunte cu vrednicul președinte al clubului deputaților naționaliști dl *Dr. Teodor Mihali*. Suntem informați că în curând va urma o nouă serie de puternice adunări politice românești. Vine la rând înainte de toate *comitatul Timișoarii*, unde se vor ține una după alta 4 mari adunări de popor: la *Timișoara* (8 Octomvrie n.), la *Ciacova* (15 Octomvrie n.), la *Belinț* (22 Octomvrie n.), și la *Chevereușul-Mare* (22 Octomvrie n.). Va urma apoi *comitatul Torontalului, Brașovul, Sălagiul*, se va trezi din somnul cel de moarte chiar și *Sătmarul* și *Maramurușul*, acoperit până acum de ghiața ucigătoare a indiferentismului păcătos.

Suntem fericiți, că putem vesti toate acestea cetitorilor noștri. Conducătorii neamului nostru își fac datoria și așteaptă ca tot astfel să și-o facă toți Români de omenie.“

Se mișcă... se mișcă... poporul. Numai înainte fraților! La adunări cu toții și preste tot locul! Cu noi este Dumnezeu, dreptatea și adevărul! Deci cu noi va trebui să fie și biruința...

Stiri economice.

Târgul de țară dela Săliște pentru oi, vite cornute și cai se va ține în 4, 5 și 6 Octomvrie st. nou, iar târgul de mărfuri în 7 Octomvrie.

Boalele de vite în Ungaria. Direcțiunea sanitară din Budapesta aduce știrea, că în Ungaria întregă sunt preste o miie de comune, în cari bânțuie boala la porci, și preste trei mii, în cari vitele sunt bolnave de boală de gură și unghii (olog).

Mașină de sămănat. Subscrisul comitet central pune la dispoziția economilor noștri din comunele, în cari folosirea mașinei de sămănat nu este cunoscută, *mașina Drill de Losoncz* cu 17 rânduri, cu care se poate sămăna grâu, săcară, trifoiu, napi etc. și poate fi trasă de 2 vite.

Cererile pentru folosire se adresează comitetului și vor fi considerate în ordinea, în care au intrat. La cererea pentru folosire să se alătore o consemnare a economilor din cutare comună, cari doresc a folosi mașina, consemnarea compusă de parohul sau învățătorul locului, în care să se facă și declarațiunea, că mașina o vor reda comitetului în stare bună. Celelalte condițiuni pentru folosire se vor stabili la luarea în primire a mașinei.

Sibiiu, 13 Septembrie 1911.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu“.

Pant. Lucaș,
prez.

Vic. Tordășianu,
secretat.

Cărți și reviste.

Înștiințare. Abecedarul și cărțile de cetire pentru anii II—VI de școală, lucrate după planul de învățământ confesional și al celui de stat, de Dr. I. Stroia, D. Lăpădat și Iuliu Crișan, cuprind material din toate obiectele de învățământ.

Abecedarul și cărțile de cetire pentru anii II—IV sunt aprobate de Prea Venerabil Consistor arhidiecezan cu Nr. 5750/1910, iar de Înaltul ministru: Abecedarul sub Nr. 56863/910, cărțile de cetire: pentru anul al II-lea sub Nr. 99113/908, anul III sub Nr. 61238/909 și anul al IV-lea sub Nr. 63709/910. Cartea de cetire pentru anii V—VI, apărută acum, în urma ordinațiunii ministeriale Nr. 16593/911, până va primi aprobarea, se poate folosi în școale în anul școlar 1911/912.

Prețul: Abecedarul 40 fil.; Cartea de cetire a II-a 50 fil.; a III-a 60 fil.; a IV-a 70 fil.; a V—VI Cor. 1.80.

Se află la Librăria arhidiecezană în Sibiiu și la autori în Săliște, Szeben m.

Transilvania. Numărul jubilar al Asociațiunii a apărut cu un cuprins foarte bogat, care cuprinde articole de dnii A. Bârseanu, Dr. I. Lupaș, Oct. Goga, I. Vătășan, Dr. V. Bologa, Oct. Tăslăuanu și N. Togan, cari toți se ocupă cu istoricul și starea de-acum a Asociațiunii. Numărul acesta mai cuprinde și raportul general cu toate anexele lui.

Națiunea. Revistă politică și culturală. An. I. Nr. 6. Iulie 1911. Un cuprins bogat de lucrări semnate de dnii Dr. L. Ciato, Dr. Cassiu Maniu, Dr. St. C. Pop, I. Grămadă și poezii de A. Cotruș și Hiperion. În numărul acesta isprăvește dl Dr. Stefan Pop bogata și documentata biografie a episcopului Ioan Lemeni, fost al Blajului, chemată să schimbe părerea multora dintre noi cu privire la faptele culturale și naționale ale acestui vrednic fiu al națiunii noastre.

Revista Asociației generale a învățătorilor din România. Anul XII. Nr. 1—2. Iunie-Iulie 1911, cu un cuprins bogat cu privire la educație și învățământ, economie, știință și literatură. Apare lunară. 1 an 5 lei. Galați.

Păstorul sufletesc. Periodic de predici. Apare lunar. Anul VI, Nr. 9. Sept. 1911. Conține predici pentru toate Duminicile și sărbătorile de preste an. 1 an 10 cor. Ceheiu (Somlyócsehi), p. Somlyóujlak.

Luceafărul. Revistă pentru cultură, literatură și artă. An. X. Sibiiu. August—Septembrie 1911. Nrele 15—17 cu un sumar foarte bogat, care arată studii, poezii, romane ș. a. de domni A. Bârseanu, St. O. Iosif, M. Sadoveanu, L. Rebreanu, V. Eftimiu, I. U. Soricu, I. Agârbiceanu, C. Hodoș, M. Cunțan, Il. Chendi ș. a. Are și câteva ilustrațiuni foarte frumoase, apoi un adaus muzical: I. Murășanu: Duetul I din „Erculean“ și Cheruvicul.

Dr. Beu

va lipsi din Sibiiu până la începutul lui Decembrie a. c. 271 2—3

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după *calendarul vechiu*).

- 10 Septembrie: Halmagiu mare, Idvor.
 11 Septembrie: Bichiș, Chișineu, Ghioc, Kecskemét, Periamos.
 12 Septembrie: Abrud, Silvașul de sus, Veneția de jos.
 13 Septembrie: Brețcu, Hida.
 14 Septembrie: Borossebes, Lăpușlung, Monor, Sic, Zam.
 15 Septembrie: Mediaș, Reteșg, Timișoara.
 16 Septembrie: Ciuc-Sereda, Eteb.
 17 Septembrie: Alba-Iulia, Mălăncrav, Bachnea, Codlea, Rușii munți.
 18 Septembrie: Pauliș, Șieu mare, Vinga.
 19 Septembrie: Bozovici, Cincul mare, Debrețin, Vinga.
 20 Septembrie: Bioziod, Iara.
 21 Septembrie: Borșea, Cal, Crișpatac, Komárom, Ludoș, Odorheiu, Orăștie.
 22 Septembrie: Becicherecul mare, Caransebeș.
 23 Septembrie: Bran, Zabola.
 24 Septembrie: Bațon, Buziaș, Sabăd, Seliște (com. Sibiiului).
 25 Septembrie: Segedin, Slinghia.
 26 Septembrie: Canija mare.
 27 Septembrie: Birchiș, Ciuc-Sân-Domocoș, Cohalm, Crasna, Olpret, Sărmașul mare, Trăscău.

În aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1—2 zile mai înainte.

Poșta Redacției.

Alex. Vișian în A. Scrisoarea dumnilale am predat-o domnului respectiv, ca să-ți răspundă ce și cum.

G. Dănilă în R. Epistola s'a predat respectivului.

I. R. C. în Bulgaria. Din toate cele trimise, puțin se poate alege. Vom vedea la vreme.

G. Crișan în C. Foaiă se trimite regulat de aici. Sosește acolo la timp? Cetește-o dumniata și o dă, când poți, și la alți Românași de-ai noștri, fiindcă multe veți putea învăța din ea. Mulțumite pentru salutări. Deasemenea primiți și D-Voastră cu toții.

Proprietarul anunțului „Se Caută”. De sigur că se publică. Incurcala s'a făcut, din cauză, că D-Ta ai venit, după cum bine știi, într'un timp nepotrivit, când nu s'a mai putut da îndată la tipografie. — Au sosit câteva scrisori la administrație.

Ioan Puiu în B. Scrisoarea dumnilale am predat-o domnului respectiv.

G. B. în Mediaș. Dacă dorești răspuns, adaugă cel puțin marca pentru poștă. Asta e doar cuviincios. Aici nu-ți putem scrie adresa.

Ioan Cotoară, Herțegovina. Abonamentul dumnilale s'a socotit dela 1 Sept. st. v. până la sfârșitul lui Februarie 1912, iar al lui Oana Achim dela 1 Octombrie v. până la 31 Martie 1912.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului”.

69 27—

KALODONT

PASTĂ DE DINȚI ȘI APĂ DE GURĂ

de vânzare la:

PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc.

Dr. Ittu

medic universal

s'a reîntors din călătorie și ordinează zilnic 269 2—3

Sibiu Nagyszeben — Strada Cisnădiei Nr. 43.

Loc deschis.

Consilierul **Prof Stiller**, directorul spitalului comunei israelite din Budapesta, serie: În toate cazurile, la cari eu am avut lipsă a folosi un mijloc purgativ moale și sigur, care să cruțe stomahul, am întrebunțat de ani de zile aproape numai apa naturală amară **Franz Josef**. Se capătă în apotece și prăvălii de ape minerale.

De 50 de ani se bacură pilulele de piept ale lui Egger de o deosebită atențiune, întrebunțându-se contra tusei, răgușelii, răsuflare grea etc. Pro carton 1 și 2 coroane. Carton de probă 50 bani. Se capătă în toate apotecele și drogueriile. Depozit principal: Apoteca „La Palatin”, Budapesta VI, Vácikörút 17.

Făina lactată NESTLÉ

Este dovedită după o lungă experiență cafoarte bună pentru copii sănătoși și bolnavi cât și pentru bolnavii de stomac. Impedică și înlătură vărsăturile, diareea, catarul intestinelor — Broșura „Ingrijirea Copiilor” se poate avea gratuit de la NESTLÉ, Viena I. Biberstrasse 11.

114 11—12

Boltă și casă nouă

curte și grădină în Racovița (comitatul Sibiiului) să dă în chirie. Boltă se poate primi cu marfă cu tot. Detailuri la **I. nica Dumitrescu** în Racovița, u. p. Felsősebes, s'au la avocatul **Dr. Ivan**, în Sibiu, strada Cisnădiei 49. 289 1—1

Piane și armoniuri

din cele mai bune fabrici, liferează subsemnatul pe lângă prețuri convenabile și cu garanță. Totodată dau informațiuni gratuite cu privire la procurarea de orice instrumente muzicale de arcuș sau de suflat, pentru alcătuirea de orchestre și trebunță privată. 5 7—8

T. Popovici, profesor de muzică

Sibiu (Nagyszeben), str. Cisnădiei Nr. 7

Piese de teatru

de **Emanuil Suciu**

potrivite pentru a fi reprezentate la sate:

- „Nunta Țiganului” comedie originală într'un act, scrisă în versuri, prețul . . . . . 60 fil
 „Au plecat la țară” dialog comic . . . . . 30 fil.
 „Țiganul în căruță” dialog comic scris în versuri ediția a III-a . . . . . 20 fil.
 „Țiganul cântă” comedie originală într'un act, scrisă în versuri ediția a III-a prețul . . . . . 30 fil.

Să pot procura dela „TIPOGRAFIA POPORULUI” din Sibiu precum și dela autor în Magareiu u. p. Bükös (N.-Küküllő vm.) trimiteți prețul înainte, plus 5 fil. pentru poștă după un exemplar.

Gustare și sete...

Abătut și obosit

devine orice lucrător care își va potoli setea în zilele călduroase cu bere sau vin.

Însă voioși de lucru și puternici

vor rămâne toți, ce vor lua drept: **potolitor de sete:** un pahar de cafea „Enrilo” răcorit.

Această decoctiune de „Enrilo” este foarte simplă de preparat.

La un litru de apă se ia vre-o 2 lingurițe de cafea pline = 10 grame: Franck „Enrilo” înlocuitor de cafea; aceasta se fierbe 5 minute bine, amestecând odată la clocotire; apoi se lasă 3 minute să stea spre limpezire. Furtura se toarnă în alt vas, i-se adaugă ceva zahăr și se așează spre răcorire (într'un vas plin cu gheață).

Un litru din această gustoasă cafea „Enrilo” costă împreună cu zahărul numai

5—6 bani.

Pentru lucrător reprezintă de aceea: Enrilo:

potolitorul de sete față de vin și bere o

conomie respectabilă săptămânală.

Luat cald cu lapte

(6 grame la $\frac{1}{4}$ de litru apă), cafeaua „Enrilo” este un dejun excelent de dimineață și de cină.

Această cafea „Enrilo” se produce de către fabricile casei **Heinrich Franck Söhne**; dar se găsește de vânzare în orice magazin de coloniale.

Nr. 676/911.

284 1—2

Licitațiune.

În ziua de **1 Octombrie st. n. a. c.** ora 2 p. m. se va ține la oficiul primăriei licitațiune publică, pentru darea în arândă, pe termen de 3 ani, cu începere dela 1 Ianuarie 1912, moara și — separat — cârcima comunală.

Prețul de strigare la moară 1220 cor., la cârcimă 885 cor. Vadiul 10%.

Condițiunile speciale precum și orice alte informațiuni se pot lua la primăria comunală în zilele și orele de lucru.

Vale, 12 Septembrie 1911.

Primăria comunală.

2725/1911 fösolg. szám.

290 1—2

Árverési hirdetmény.

Felsősebes község tulajdonat képező *Tisza nevű erdőben* 1910—1917 évekre előrt 442 k. holdnyi vagasokban mintegy 5340 m³ bükk hasábbfa és 1063 m³ bükk dorongfa tövön az erdőn f. é. *Oktober hó 26 án délután 3 órakor* Felsősebes község iródjában zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverésen fog eladatni.

Kikiáltási ár 8811 kor.

Bánatpénz 881 kor.

Utó ajánlatok figyelembe nem vehetők. Írásbeli zárt ajánlatokhoz a kiirt bánatpénz esatolandó. A részletes árverési és szerződési feltételek a felsősebesi községi irodában és a nagytalmácsi m. kir. járási erdőgondnokságnál Nagyszebenben megtekinthetők.

Nagydisznód, 1911. évi szeptember hó 19.

Dr. Schuster sk., főszolgabíró.

Picurii de stomach de Brády

cu

Maica Domnului de Mariazell

ca marcă de scutire,

și pentru aceasta numite „picurii de stomach de Mariazell”, sunt cel mai bun leac, valorat de 30 ani, contra la orice suferință de mistuire, arsuri de stomach, îngrășare, dureri de cap și de stomach, colică, insomnie, lipsa de sânge, anemie etc. Să capătă în farmacie cu prețul de 90 fileri și Cor. 1-60. 6 sticle cu Cor. 5 40, 8 sticle duple cu Cor. 4-80, expediază franco procentul C. Brády, farmacia „Regele Ungariei” Viena, I. Fleischmarkt 2. Depou 5.

Să fim atenți la marca de scutire cu Maica Domnului de Mariazell, pachetare roșă și subscrierea, ca pe chipul din clișeu de aci. 28 16—25. În Sibiu se află de vânzare în apotecele: A. Teutsch, C. Morscher, G. Fabritius.

Publicațiune.

Comuna bisericăscă greco-orientală *Ilimbav* (Illembak), cercul Noerichului (Ujegyház), *vinde pășunatul de toamnă* eventual și *de primăvară*, pe un teritoriu de 390 jugăre, care teritoriu se numește Androchel. Ziua de licitație va fi Joi în 8/21 Septembrie a. c. la 12 oare. La dorință să poate da acest teritoriu pentru pășunat în două părți.

Ilimbav, în 18 August 1911.

Oficiul parochial gr.-ort.

Ioan Alecsandru
paroch.

2 5 3-2

1589/911 not.

285 1-1

Anunț de licitație.

Comuna *Beclean* din cercul pretorial al Făgărașului își *dă în arândă dreptul de birt* prin licitație publică, care se va ține la 1 Octombrie 1911, la oarele 1 p. m., în localul casei comunale, cu prețul strigării de 1000 coroane, având licitanții a depune vadiul de 10% în bani gata sau în hârtii de valoare acceptabile.

Birtul să *dă în arândă* pe 3 ani.

Deschiderea birtului să *va face* în 1 Ianuarie 1912.

Localul constă din 2 odăi de birt, 1 odaie de prăvălie, 2 odăi de locuit, 1 bucătărie, 2 pivnițe, edificii economice corăspunzătoare și grădină de 1115 st. □

Alte informațiuni să *dau în cancelaria notarială* în oarele oficioase.

Beclean, la 3 Septembrie 1911.

Primăria comunală.

Prețul bucatelor

În **Sibiu** la 19 Septembrie st. n.:

Grâu	Cor. 17,20 până 19,—	de hectolitr
Săcoră	10,— " 11,—	" " "
Ovăz	5,40 " 7,40	" " "
Securuz	12,— " 12,60	" " "
Cartofi	3,— " 3,50	" " "
Fasole	—,— " —,—	" " "
Fână Nr. 3	87,80 " 87,80	la 100 chilo
" " 4	37,— " 37,—	" " "
" " 5	85,40 " 85,40	" " "
Slănină	170,— " 180,—	" " "
Unsoare de porc	180,— " 188,—	" " "
Sân brut	50,— " 62,—	" " "
Sân de lumini	76,— " 86,—	" " "
Sân de lumini topit	96,— " 96,—	" " "
Săpun	55,— " 55,—	" " "
Fân	4,40 " 6,40	" " "
Lemne de foc neplutite	8,— " 8,20	la met. cub
" " plutite	6,70 " 7,80	" " "
Spirit rafinat	1,80 " 1,85	la litru
Spirit ordinar	1,78 " 1,80	" " "
Carne de vită pentru supă Cor. 1,82 până 2,—	la chilo	
" " friptură	2,— " 2,40	" " "
" " vițel	1,20 " 1,80	" " "
" " porc	1,50 " 2,—	" " "
Caș, 10 bucăți	—,57 " —,67	" " "
Un pătrar de miel	—,— " —,—	" " "
Carne de cal	—,— " —,—	" " "

În **Budapesta** în 20 Septembrie st. n.

Grâu de Tisa 78 chilo Cor. 11,07 până 11,90	la 50 chilo
" " 79 " " 11,77 " 12,—	" " "
" " 80 " " 11,85 " 12,10	" " "
Săcoră	9,90 " 10,15
Ovăz	8,70 " 9,10
Securuz	9,40 " 9,80
Securuz nou	8,80 " 8,85

Unsoare de porc Cor. 172,— până 176,— la 100 chilo

Slănină . . . . . 148,— " 168,— " " "

Sămânță de lăptărie C. 146,— până 190,— la 100 chilo

" " trifoiu " 116,— " 146,— " " "

Forci îngrășați pentru untură C. 1,60 până 1,67 la chilo

" " carne " 1,60 " 1,80 " " "

Vițel . . . . . " " " " " " "

Prețul banilor în 20 Septembrie n.

	cumpărat:	vândut:
Galbeni	Cor. 11,31	11,41
100 Lei, hârtie	84,80	95,25
100 Lei, argint	98,—	94,50
Lire turcești, aur	21,35	21,65
1 funt șterlingi englezești	23,85	24,06
100 marce, aur	117,35	117,80
100 " hârtie	117,35	117,80
Napoleon	19,01	19,12
100 Ruble rusești, hârtie	253,75	254,75
100 " " argint	243,50	246,—

La „Croitoria Universală“

I. PETRASCU

strada Cisnădiei Nr. 30. SIBIU. strada Cisnădiei Nr. 30.

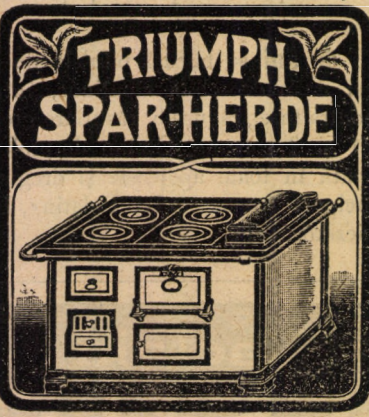
Telefon Nr. 172.

Aduc la cunoștința onoratului public, că mi-au sosit cele mai nouă stofe engleze și indigene pentru sezonul de toamnă și iarnă — astfel că stau la dispoziția on. public pentru a efectui ori-ce comande în branșa croitoriei după modelele cele mai nouă.

Serviciu solid și grabnic. — Prețuri moderate.

Sprrijiniți industria română!

292 26—

Cuptoare „Triumph“

în toate mărimile și diferitele execuții.

Marca „TRIUMPH“ patent

Catalog se trimite la dorință gratis și franco.

Triumph-Werke Ges. m. b. H.

fabrică de cuptoare și sobe 200 15—25

WELS, Oberösterreich (Austria-de-sus)

Reprezentant în Sibiu:

JOSEF JIKELI, strada Cisnădiei 47.

Lunile calde de vară sunt priincioase dezvoltării și lăptării a tot felul de boale lipicioase și e un lucru cunoscut, că

HOLERA

șarlatul, pojarul, tifusul, vărsatul, pe vară se ivesc mai tare ca în celelalte anotimpuri de peste an. De aceea e deosebit de necesar, ca în fiecare casă să se afle un mijloc de desinfectare. Cel mai recunoscut și sigur mijloc de desinfectare de prezent este

LYSOFORM

care e fără miros, nesticăcios și ieftin. Se capătă în orice apotecă sau droguerie. O sticlă originală costă **80 fileri**. Acest mijloc ajută grabnic și sigur, din care cauză e recomandat de toți medicii pentru desinfectarea la patul bolnavului, la legături anti septice (pe răni și umflături). De asemenea se recomandă la împiedecarea lăptării de boale.

LYSOFORM-SĂPUN

e un săpun de toaletă fin și moale, care conține lysoform și e antiseptic! Acest săpun se poate folosi pentru cea mai gingașe piele, ba chiar și pentru copii mici; înfrumșează teintul, pe care îl face plăcut și frumos. O probă ajunge, și desigur, că acela va folosi acest săpun. Prețul **1 coroană** pro bucată.

PFEFFERMINZ-LYSOFORM

e o apă de gură cu mare influență antiseptică. Ea delătură iute și sigur mirosul neplăcut din gură, și conservează bine dinții. Afară de aceea Pfefferminz-Lysoform se recomandă de medic pentru gurgăluit la catar, aprinderi în grumazi, troacnă. Câteva picături ajung într'un pahar jumătate cu apă. O sticlă originală costă **1 coroană 60 fileri**. — O carte interesantă despre

„SANATATE ȘI DESINFECȚIUNE“

se trimite ori-cui la cerere gratis. Toate produsele cu Lysoform se capătă în ori-ce apotecă, droguerie, iar în timpul din urmă și în prăvăliile mai bune de coloniale. Unde nu se află în depozit, acolo espedăm noi direct. Pe lângă trimiterea înainte a **6 coroane** espedăm 3 sticle Lysoform, 2 bucăți de săpun și o sticlă apă de gură.

Dr. Keleti & Murányi, fabrică chimică în Ujpest 17.

Revanzătorilor li se dă rabat mare la comande mari.

Serviciu solid, prompt și conștientios.

PRIMA FABRICĂ

transilvană ces. și reg. privilegiată de

Casse de fer și oțel și lăcătușerie de artă și construcție

instalată cu forță electrică 11 20—30

E. PURECE, Sibiu—Nagyszeben

Strada Faurului (Schmiedgasse) Nr. 19.

Cataloage de prețuri gratis și franco.

Prețuri moderate.

Prima referințe.

Cine are de vânzare

Un căpău de vânat și bine dresat

Să se adreseze la administrația „Foaia Poporului”,
comunicând totodată și prețul. 279 3-3

Se caută

oameni, cari pricep să înființeze o școală de
vermi de mătăsă pe o moșie comasată în
comitatul Albei-de-jos, unde se află preste
100 frăgari (duzi).

Tot acolo să înființeze și o școală de
vișă de viie și să face și o viie nouă.

Doritorii cari voesc și cari pricep a face
aceasta școală să se adreseze la administrația
„Foaia Poporului”, de unde vor fi puși în legă-
tură cu proprietariul moșiei, care voeste a înființa
școlile mai sus amintite. A se alătura marca
pentru răspuns.

Aviz.

Subscrierul aduc la cunoștință onoratului
public, că vând din mână liberă 35 cai cu
hamurile lor cu tot și 18 cară de povară, toate în
stare bună. Dintre cai 10 părechi se vând, cu
hamuri cu tot, pe lângă prețul de 600 coroane
părechea. A se adresa la 2 8 3-3

Iosif Joandrea

Sibiu, Târgul de vite vechiu Nr. 7.

Mare succes

sau inseratele în „Foaia Poporului”, unde sunt
citate de mii de persoane de pretutindenea,
din toate țările și din toate cercurile sociale,
atât inteligentă cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului” este cel
mai potrivit organ pentru publicarea a tot
felul de inserate: pentru ocuparea sau cău-
sarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări,
cumpărări, deschideri de prăvălii și alte in-
stituții, cum și anunțarea a tot felul de
mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor
singurate sau în familie. — Informații asu-
pra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOAIA POPORULUI”.

Scoabe și alte unelte

pentru zidiri 194 8-4

Măbricat bun se află în depozit în cantitate
mare și ieftine la

ANDREAS RIEGER în Sibiu.

Listă de prețuri se trimite la cerere gratis și franco.

Pe nimic un aparat de fotografat

primește ori cine, execuție precisă, 4x6 cm.
mărime, cu care se poate face fotografia
fără a avea cunoștințe deosebită, pe lângă
comandarea sculelor complete, ce trebuiesc
la aparat, dimpreună cu
școala de învățat și fo-
tografie de probă, se tri-
mite contra rambursă de
numai Cor. 1.80 **Leop.
Schaechter, Wien**
1140—XVI/2 Lerchenfel-
dergürtel 32.

Vinuri de masă escelente,

litra cu 52 și 60 fileri la cumpărare
de cel puțin 50 litre ofere negustoria

67 36 -

de vinuri

JOSEF SCHULTZ

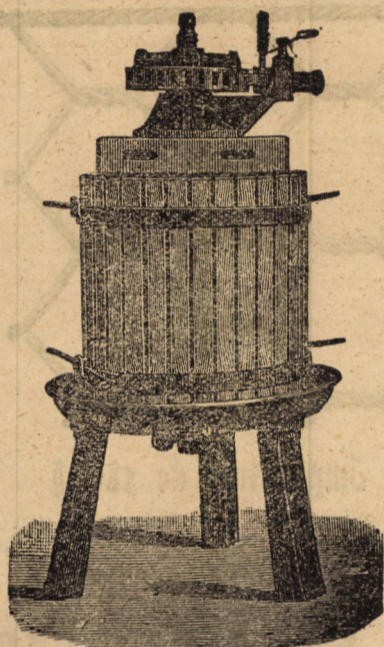
Sibiu, strada Urezului 20.

În America unicul Depozit de cărți românești Biblioteca Română în New-York

65 St Marks Place.

145 21-

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite sau Ca-
nada, să ceară marele și ilustratul catalog al acestei singure instituții ro-
mâne care pe lângă tot felul de cărți, note muzicale, și ziare ce apar în Ro-
mânia și Transilvania, are și un foarte bogat asortiment de instrumente mu-
zicale; fonografe, gramafoane, plăci și tuburi cu cântece românești, cea-
sornice de tot felul, giuvaerice, mașini de scris, preparațiuni farmaceu-
tice, articole de toaletă și alte mărfuri de foarte mare trebuință. — Catalogul
se trimite fiecărui gratuit. — Se dau tot felul de informațiuni particulare adău-
gând marcă pentru răspuns. — „Biblioteca Română” primește și mijlocește și tri-
miterea de abonamente pentru „Foaia Poporului”.

Teasc

pentru

storsul poamelor și strugurilor

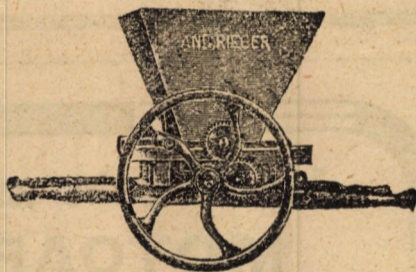
cu aparat dublu de apăsat, sistemul de
cârmuire Mabile, azi recunoscute ca cele mai
bune teascuri, în patru mărimi.

272 2-3

Mori

pentru poame și struguri

se execută în forma cea mai solidă și
se vând pe lângă prețuri moderate la

AND. RIEGER

fabrică de mașini și turnătorie de fer
în Sibiu.

Singurul institut de asigurare ardelean

„TRANSSYLVANIA”

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

60 36 -

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recu-
noscute de cele mai ieftine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele confesio-
nale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termin fix, cu plătire simplă
sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și
asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente cor-
porale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apaducte.

Sumole plătite pentru **pagube de foc** până
la finea anului 1910 K 5 003,540 78
Capitale **asigurate pe viață** 4.834,801.12
achitate . . . . . „ 4 571,035.31

Starea asigurărilor cu foc K 119.839,992—
sfârșitul anului 1910 viață . 11.020,266—
Fonduri de întemeiere și de
rezervă . . . . . „ 2.428,317—

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice
informații în birourile Direcțiunii, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.

Persoane versate în Acuișiții, cari au legături bune, se primesc în serviciul insti-
tutului în condiții favorabile.

Sprijiniți industria națională!

OPINCI

de ori ce calitate precum și **piei în-tregi pentru opinci** se află
22 7-6 de vânzare la

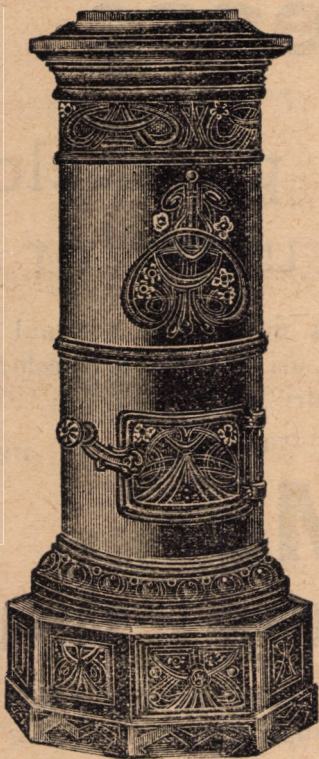
Ioan Grecu

măiestru pielar în **Porcești** (Verestorony).

Nu uita

stimate cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului“.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lățirea foii noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Mare alegere!

Cuptoare moderne de încălzit, cuptoare pentru fert și toate părțile de lipsă pentru 257 1-3

Cuptoare mari de culină,

pe lângă prețurile cele mai ieftine, se află la

Andreas Rieger

prăvălie de fer în Sibiu.

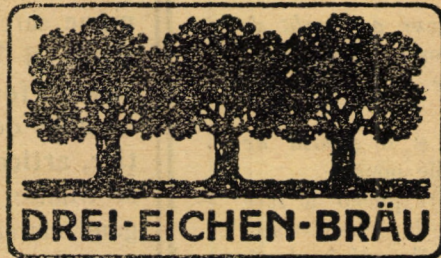
Berea albă și neagră

Bereria dela Trei-Stejari

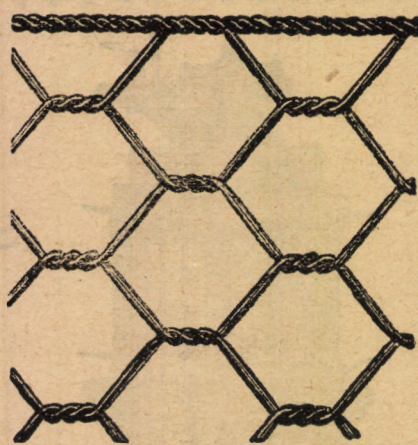
în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate. 107 25—

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu.

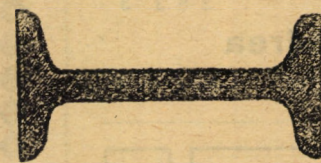

Împletituri de sârmă

cu ochiuri în ori ce mărime și groșime a sârmei, pentru tot felul de închisori. 113 25—32

Portland și Romancement de Brașov și Beociner

Pentru zidiri

Traverse

Stucătură de trestie.

Împletitură „Bacula“

Materialul de zidit în viitor. Ieftinește orice zidire. :

Fier de Cudșir în rude, fier modelat, fier în rude și fier de închelat în 600 profile și dimensiuni se află în depozit.

TEVI

de fier co-văcit și se turnat precum și fittings

Pumpe pentru fântâni și alte industrii Sfredele de găurit pământul și la fântâni.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

Important pentru cumpărători și proprietari de motoare!

MOTOARE DE BENZIN

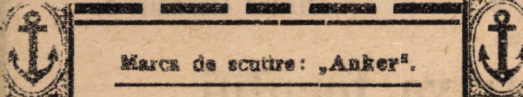
stabile, precum și locomobile pentru îmblățit, și pentru agricultură, construcție proprie probată, sunt de vânzare cu prețuri ieftine, direct dela producător. Pentru construcție se garantează. Se execută ieftin și conștientos tot felul de reparaturi la motoare Düssel, motoare pentru olei brut și benzia, sfredelire de cilindri, măciuci nouă, verigi, ventile, aparate pentru ulei și aprins, precum și toate lucrările ce vin înainte la motoare. 139 22—

Singurul atelier special în Transilvania

Ferd. Zaller

Institut pentru construcție de motoare, mașini și automobile Sibiu, strada Franciscanilor Nr. 6.

Motoarele mele sunt executate foarte precis pe baza unei praxe îndelungate, de aceea sunt mult mai superioare altor motoare străine.

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment, Capsici comp.,

Indicător pentru

Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care se folosește de mulți ani ca fricțiune sigură la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în ștule cu marca de scutire „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40 și Cor. 2— să capată aproape în toate farmaciile. Depozit principal la Ioan Török, farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la „Leul de aur“ în Praga. ::

Șoseauă Elisabeta Nr. 5 nou.

Expediție zilnică. 293 58—42

Auleo!

Afurisita de tusa mă inneacă.

La tusa, răgușală și întrocănare ajută sigur și repede

Pastilele de piept ale lui Egger

au un gust admirabil și nu strică pofta de mâncare.

Un carton 1 cor. și 2 cor.

Carton de probă 50 fl.

Depoul central:

farmacia „La palatin“

Budapest, VI., Váci körút 17.

Trăiască

Pastilele lui Egger mă scăpară iute.

In Sibiu să poate căpăta la Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler, Karl Pissel, August Teutsch.

In Sebeș la Wilhelm Lederhilger și Ludvig Binder.

288 1—35

Cel mai mare succes:

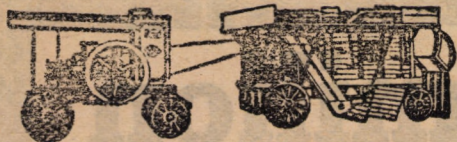
Peste 1000 garnituri de treerat cu motor
in circulație

**Vestitele garnituri de treerat
cu motor**

dela renumita fabrică de motoare

Kállai LAJOS**Budapest, Gyár-utca 28**

să recomandă tuturor economilor pe lângă
garanția deplină ca cele mai bune.

Invinge peste tot locul. | Catalog principal gratis.

Intre toate motoarele exis-
tente recunoscute ca cele mai
simple. 162 19—25

**Vinuri bune vechi
ardelenești**

se află de vânzare în cantități și mai mari,
pe lângă prețuri moderate, la

Ieronim Spornic, 322 19—8

in Sibiu, strada Zeughofplatz Nr. 13.

Ludovic Ferencz,

CROITOR DE BĂRBAȚI

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de vară

în mare asortiment

noutățile 59 36 -

sosite chiar acum, pentru haine de
bărbați stoffe englezești, franțuzești
și indigene, din cari se execută după
măsură cele mai moderne vestminte
precum: Sacko, Jaquete, și haine de
salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită nou-
tățile de stoffe pentru pardisiuri și
„Raglam“, cari se află totdeauna în
deposit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate
în atelierul meu, îmi permit a atrage
deosebita atențiune a On. domni preoți
și teologi absolvenți. — In cazuri de
urgență confecționez un rînd com-
plet de haine în timp de 24 ore. —
Uniforme pentru voluntari, cum și tot
felul de articli de uniformă, după pre-
scriptiune croitura cea mai nouă.

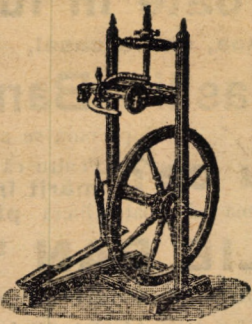
Atențiune!

50,000 părechi de ghete.
4 părechi de ghete numai cor. 750

Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat
plățile, am fost încredințat a cheltui o mare cantitate
de ghete adânc sub prețul de fabricare. Deci eu vînd
secăruia 2 păr. ghete cu șinoare, pentru domni și
2 păr. pentru dame, de piele brună sau neagră, ga-
losată, cu talpă bătută cu cuie, foarte eleg. fasonul
cel mai nou, mărimea conform Nr. Toate 4 părechile
costă numai 7 cor. espediție per rambursă.

H. Spingarn, Export de ghete**Oracovia Nr. 137. 9 20—**

Schimbul e admis sau banii retour.

Premiat la expoziția industrială din Sibiu în 1903.

ROATE DE TORS

din material uscat și mers liniștit, pe lângă garanție,
286 1—10 să află de vânzare la

EMIL KRAUSS

= strugăre și atelier cu putere motrică =

Sibiu-Nagyszeben,

Margarethengasse Nr. 5.

Ori ce roată ce nu merge bine și primește înapoi.

In Hala de mobilestrada Sării Nr. 33 **SIBIU** Salzgasse Nr. 33

se află totdeauna și se execută:

276 16— **Odăi complete pentru dormit****Odăi pentru mîncare**precum și **tot felul de mobile singuratice** dela cele mai
simple până la cele mai fine.**Scaune (jețuri) încovoiate în mare alegere**

Fabricațiune proprie

Prețuri ieftine

CAROL HOREDȚ

mălestru măsur

CAROL GÜRTLER

lăcătuș de artă și construcții

Sibiu, strada Gușteritei Nr. 26recomandă onoratului public interesat **atelierul seu**, unde se
execută tot felul de lucrări ce se țin de bransa lăcătușeriei.

Afară de aceea la mine se află totdeauna în deposit

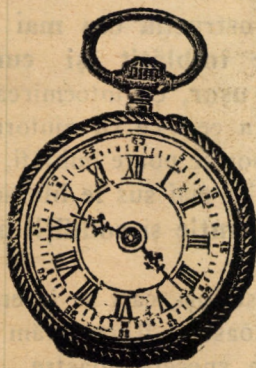
cuptoare de ori-ce mărime și cu diferite prețuri. 46 30—52**AVISO!****PRĂVĂLIA DE HAINE**

pentru dame și domni

Josef Schlesinger

198 15—

Piața mare Nr. 22 se află dela 20 Iulie 1911 în

Strada Cisnădiei Nr. 31**STEFAN J. ROTH**

ciasornicar și giuvaergiu

SIBIU, Str. Măcelarilor 36

Vânzare de juvaere, de aur și argint și ciasornice pe
lângă garanție și prețuri moderate.Să fac orice reparaturi de juvaere și ciasornice de
aur și argint, repede, precis și ieftin.**Serviciu prompt și conștiincios.**

Un învățăcel

să primește la **Constant n Dragoș**, măestru pantofar în **Sibiu**, strada Măcelarilor Nr. 14.

Birou de informații.

Cunoscând multe lipsuri ale publicului românesc din provincie, m'am hotărât să deschid în **Budapesta** birou de informații și

24 82-

Agentură Românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministerii și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză dau în răstimp de 2—3 zile ori și cui, rezolvând toate chestiunile în modul cel mai cinstit.

Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbește în persoană cu referentul cauzei și rog rezolvire favorabilă.

Fac tot felul de mijlociri comerciale și comande.

Prețuri moderate, serviciu prompt, informații detaliate.

La aviz aștept la gară.

L. Olariu,

Budapest, Lajos utca No. 141, III/19.

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspândesc pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop să ofere indeosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI”.

Informații să dau și comande să primesc la administrația FOAIA POPORULUI.

Mașini de cusut pentru trebuinte casnice sau industriale, de cea mai bună fabricație.

biciclete și gramofoaane

se pot cumpăra cu prețuri moderate și platire în rate favorabile la

BODOR BÉLA

magazin de mașini de cusut și biciclete în

Făgăruș

Str. Honvéd Nr. 11.

84 27-

Toate în lume se scumpesc!

pâinea, carnea, chiria casei, — numai **păpușii și chetele** executate în atelierul lui

Vasilie Ban la „Cisma roșie”

după cum se numește prăvălia lui, se ieftinesc

161 18-

Pentru ce? Pentru că această renumită **prăvălie de încălțăminte s'a mărit în casa proprie** și la fiecare păreche se trage jos chiria. De aceea el poate lifestra **păpușii buni și trainici** pe lângă prețuri ieftine.

VASILIE BAN SIBIU, Strada Ocnel (Burgergasse) Nr. 7. Casa proprie.

Dumineca deschis până la 10 oare înaintate de amăezi.

COMANDELE DIN AFARA SE VOR EXECUTA PUNCTUOS CA ȘI PANA ACUM.

Coroane Un milion

cel mai mare câștig din lume!

Cel mai bun sistem de păstrare

împreună cu celea mai extraordinare șanse de câștig pentru sărac bogat îl prezintă fără doar și poate **obligațiunile de câștig dela**

Banca hipotecară Ungară și Prima Cassă de Păstrare pestană din patrie, căci ambele au celea mai multe trageri anual totodată celea mai mari câștiguri din lume și pe lângă toate acestea fiecare loz trebuie să se tragă și să câștige necondiționat. Deci nici un risc, nici o pierdere!

9 Trageri anual!

Câștigurile principale!

Cor. 1,000,000, 500,000, 400,000, 300,000 2 de 200,000, 100,000, 2 de 75,000 și o mulțime de 50,000, 40,000, 30,000, 25,000, 10,000, etc.

Proximele trageri vor fi în

5 și 25 Octomvrie a. c.

Pentru a înlesni fiecui cumpărarea acestor obligațiuni de câștig le vindem de prezent **ambele în grupă**, — adică din fiecare câte o bucată, — pe **38 rate lunare consecutive a 10 cor.**

Deja după achitarea ratei prime participă cumpărătorul la proximele trageri, iar achitând ratele următoare regulat, va participa la **9 trageri anual** cu câștiguri de peste **3 1/2 milioane cor.**

Vindem aceste oblig. de câștig și singuratic și anume celea dela **Banca Hipotecară Ungară** pe **35 rate lunare a 6 cor.**, iar celea dela **Prima Cassă de Păstrare Pestană din patrie** pe **35 rate lunare a 5 cor.**

NB. Aceluia, care ne trimite primele 3 rate de odată, îi cuităm a 4-a rată gratuit!

Grăbiți cu comandele, căci tragerile viitoare sunt la use!

Nu lăsați ocaziunea să treacă! Puneți mâna pe noroc!

Să cautați agenți în provincie.

Prospecte și explicări trimite la dorința ori-cui gratis și franco:

ÚSTREDNA BANKA ÚČ. SPOL., Budapest V., Sas-u. 24 sz.

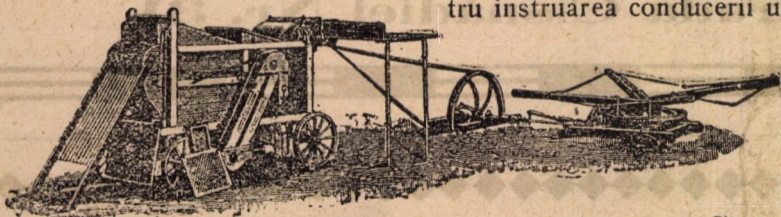
Frații Gömöri

Magazin dela fabrică pentru mașini economice

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorii

NOU! NOU! Cea mai simplă și mai completă garnitură de Mașini

pentru instruirea conducerii unei astfel de

Construcția cea mai nouă.

Vârtejuri de îmblătit și curățit, cari merg foarte ușor, cu întocmirea în formă de sac, prin ceea-ce cu ajutorul a 3—4 cai, foarte ușor se poate îmblăti.

Mașinile numite mai sus le lifestra pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată.

Cumpărători serioși, cari se interesează de mașinile noastre, îi cercetăm noi acasă personal pe spelele noastre, prin

ceea-ce cumpărătorii cruță proviziunea agentului, ajung deci mai ieftin în posesiunea mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

Mașinile, cari au fost lifestrate prin firma **FRAȚII GÖMÖRI**, au fost bine primite preste tot locul și sunt recomandate cu căldură la toți economii.

Catalog și preliminar de spese să trimite la cerere gratis.

Mai departe recomandăm economii mașini de sămănat, construcția cea mai nouă, tăvăluguri pentru zdrobitul pietrișului și tot felul de mașini economice, apoi mașini pentru fabricarea de cărămidă, țiglă de coperit, țiglă de ciment pentru coperit, alte mărfuri de ciment, precum și forme de fier pentru fabricarea de țevi de ciment și țevi la fântâni și mașini pentru spargerea pietrii.